

Новини ▶ 8

„Слънчев бряг”
АД се договаря
извънсъдебно с
длъжниците си

Интервю ▶ 21

Ще закрием циментовия
завод в Плевен
до края на 2011 г.

▶ каза за в. „Пари” директорът на „Холсим България” Тодор Костов

pari.bg
Пари

Вторник

31 август 2010, брой 165 (4976)

USD/BGN: 1.54002

▲ +0.10%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.27000

▼ -0.10%

Българска народна банка

Sofix: 387.23

▲ +0.03%

Българска фондова борса

BG40: 110.61

▼ -0.07%

Българска фондова борса

цена 1.50 лева

9 770861 560012 >

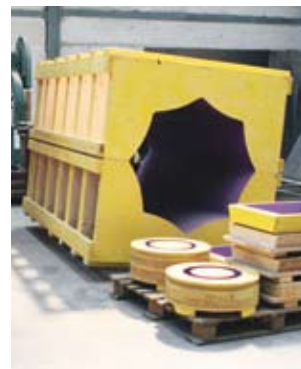
РАЗДЯЛАТА С КОЧАНА

Коментар ▶ 2

Когато
„нарушителят”
стане
по-симпатичен

Компании ▶ 11

Кризата увеличи
приходите
на „М+С
Хидравлик”

Компании ▶ 12-13

Застрахователите
предпочетоха
инвестициите
в ДЦК

Медиен бизнес ▶ 22

Ал Пачино
спечели „Еми”
за най-добър
актьор в
минисериал

Да си зелен и да спестяваш разходи е модерно. Една трета от фирмите в България издават вече електронни фактури. Толкова е и делът на клиентите им, които са се отказали от хартията ▶ 4-5

2 РЕДАКЦИОННА

Печеливш
Георги Ранделов

От 1 септември Георги Ранделов поема поста изпълнителен директор на Microsoft България. Преди това той е бил 15 години в IBM, където е оглавявал българското представителство на компанията, а впоследствие през 2008 и 2009 г. е бил начело на бизнес развитието ѝ в част от Западна Европа.

Още по темата - на стр. 14.

Губещ
Маню Моравенов

Акциите на „ФеърПлей Пропъртис“ АДСИЦ, където изпълнителен директор е Маню Моравенов, загубиха 13.89% от стойността си само в рамките на вчерашната сесия. По позицията на фонда за имоти бяха сключени шест сделки, в които 3592 лота сменяха собственика си. Цената на затваряне се понижи до 0.31 лв. за акция, което сви капитализацията до 17.3 млн. лв.

Мнения

► Това е поредната акция, защитаваща лични интереси. Просто този път има по-цветуцено име и придоби голяма популярност заради сушата на новини покрай лятото. Скоро ще потъне отново, защото парламентарният сезон започва пак. А с него идва и интересното.

Мариян Огнянов

► Питам се само, след като този си позволява да се произнася, че бизнесменът е криминален тип, дали има законови основания за това и защо не му е бил отнет лицензът, ако наистина е имал толкова много нарушения?

Агелина Марини

Коментар

► Заповедта на НВМС трябва да пази гражданите от храни без ясен произход, без да има доказателства, че такива въобще има в търговската мрежа, тази заповед просто увисва във въздуха

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Когато „нарушителят“ стане по-симпатичен

pari.bg Топ 3

1 Бизнес срещу бизнес... и гържавата помежду им. История с колбаси, „дупетата“, остра конкуренция и големи усти.

2 МВР нарушило три закона с организацията за личните документи. Министерството отиша на съд и според юристите няма право да се оправдава със Siemens.

3 Пътванията на българи в чужбина са с 32% по-малко през юли. Посещенията на чужденци у нас са с 6.9% повече на годишна база.

С всяка поредна пресконференция на тема „изрезките от колбаси“ интересът от страна на журналистите, а и броят им в залите, намалява. Съвсем скоро той ще секне съвсем и може би всичко ще се забрави. Както повечето неща у нас. Ще остане само едно много неприятно впечатление и усещането, че Националната ветеринарномедицинска служба в лицето на своя изпълнителен директор Йордан Войнов, се държи като слон в стъкларски магазин. Че е попаднала в ситуация, в която не трябва да бъде, и опитва всячески да излезе от нея, трошейки наред. Че от безпомощност издава странни заповеди, че отстранява служители, че променя мотивите и твърденията си, така че да паснат на случая. Което не е никак редно.

Не защитаваме бизнеса на компанията „САФ Магелан“, нито пък искаме безпачено да

Ани Коджаубанова
ani.kodzhaivanova@pari.bg

” **Земеделското министерство и ветеринарният контрол опитват всячески да излязат от капана на „Дупетата“, в който се вкараха сами**

нападаме държавни структури. Усещането обаче е, че само една страна се държи сравнително нормално и логично. Едната страна показва документи в своя защита, другата създава такива, за да оправдае някак действията си.

Заповедта на Йордан Войнов, с която забранява „вноса“ на изрезки от колбаси, които са от „разнородни партиди, опаковани в една транспортна опаковка“ (каквото и да значи това), би трябвало да ни предпази от това да консумираме храни без ясен произход. При положение че не е доказано, че има такива въобще в търговската мрежа, а и извън нея, тази заповед просто увисва във въздуха.

Ако пък има продукти с изтекъл срок на годност, опасни за потребителя, както твърдеше Йордан Войнов, това се доказва с лабораторни проби, каквито не

видяхме. Нито сега, нито през май, когато бяха изгорени 300 тона месо. От изгорено месо лабораторна проба не може да се вземе. За сметка на това видяхме документи на „САФ Магелан“, които според собственика на фирмата показват, че е била унищожена и предстои да бъде унищожена напълно годна храна.

Сред всички детайли на караницата се изгубиха някъде другите български месопроизводители, които печелят от цялата разправа. Някак излязоха от кадър. А най-вече от кадър излезе този, който стартира всичко с шумно оповестената акция „Дупетата“ - министър Мирослав Найденов. И май е време да излезе от сянката и да внесе някакъв ред и обяснение - безпристрастно и с препратки към съответните заповеди, наредби и документи. Все пак редно е да има сериозно отношение, когато разбиваш един бизнес.

Пари
НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп АД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР И ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Лилия АПОСТОЛОВА
4395802
lapostolova@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851
satanasova@pari.bg
УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ
Лилия АПОСТОЛОВА
Ричард КЛЕГ
Стефан НЕДЕЛЧЕВ

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
1 зам. главен редактор
Георги АНДРЕЕВ - 4395825
gandreev@pari.bg
Зам. главен редактор
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
mveromirova@pari.bg
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395838
ivan.bedrov@pari.bg
ИНВЕСТИТОР
Мирослав ИВАНОВ - 4395867
mivanov@pari.bg

БИЗНЕС
Мила КИСЬОВА - 4395863
mkisiova@pari.bg
ЖУРНАЛИСТИ
Биляна ВАЧЕВА - 4395866
bvacheva@pari.bg
Филупа РАДИОНОВА - 4395866
philippa.radionova@pari.bg
Дарина ЧЕРКЕЗОВА - 4395877
dcherkezova@pari.bg
Красимира ЯНЕВА - 4395876
kyaneva@pari.bg
Изглица ФИЛИПОВА - 4395867
iphilipova@pari.bg

Атанас ХРИСТОВ - 4395818
ahristov@pari.bg
Николема ЦВЕТКОВА - 4395876
ncvetkova@pari.bg
Радослава ДИМИТРОВА - 4395823
rdimitrova@pari.bg
Елина ПУЛЧЕВА - 4395877
epulcheva@pari.bg
Елена ПЕТКОВА - 4395857
elena.petkova@pari.bg
Георги ГЕОРГИЕВ - 4395868
ggeorgiev@pari.bg

ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
mangelova@pari.bg
ДОКУМЕНТАЦИЯ - 4395884
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891
факс 4395826
АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
4395835, 43 95 836
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608

Цитат

” **Правителството на България бележи сериозен напредък в борбата с корупцията и организираната престъпност**

► **Робърт Зелук**, президент на Световната банка

Число на деня

4.92

► млрд. EUR е държавният дълг в края на юли, той се е понижил с 18.9 млн. EUR

В страната на мощите

Вредният дебат и кариерният лист

Новините от и за Божидар Димитров догонват по количество дори новините за прекия му началник

Кметовете на Несебър и Созопол Николай Димитров и Панайот Рейзи и председателят на Съюза на собствениците в Слънчев бряг Елена Иванова са написали и изпратили писмо в защита на министъра без портфейл Божидар Димитров. Писмото съдържа и повода за написването му: “В последно време се разгоря полемика за това истински ли са откритите в Созопол мощи на Свети Йоан Предтеча или не са.” Няколко изречения по-късно има и призив: “Обръщаме се към всички участници в спора с мнение, че този дебат е абсолютно излишен и вреден за българския туризъм и държавата като цяло.”

Вредните и полезните дебати

Доколко един дебат може да бъде вреден е спорно. Със сигурност обаче липсата на публичен разговор е вредна. Писмото беше разпространено от информационна агенция “Фокус”, която посочи източника си с думите “съобщиха от кабинета на министъра”. Работещите в правителствената информационна служба не знаеха за подобно писмо. Служителят, който пряко отговаря за Божидар Димитров, също не беше чувал за писмото. След запитване към кабинета на министъра без портфейл получихме и копие от писмото.

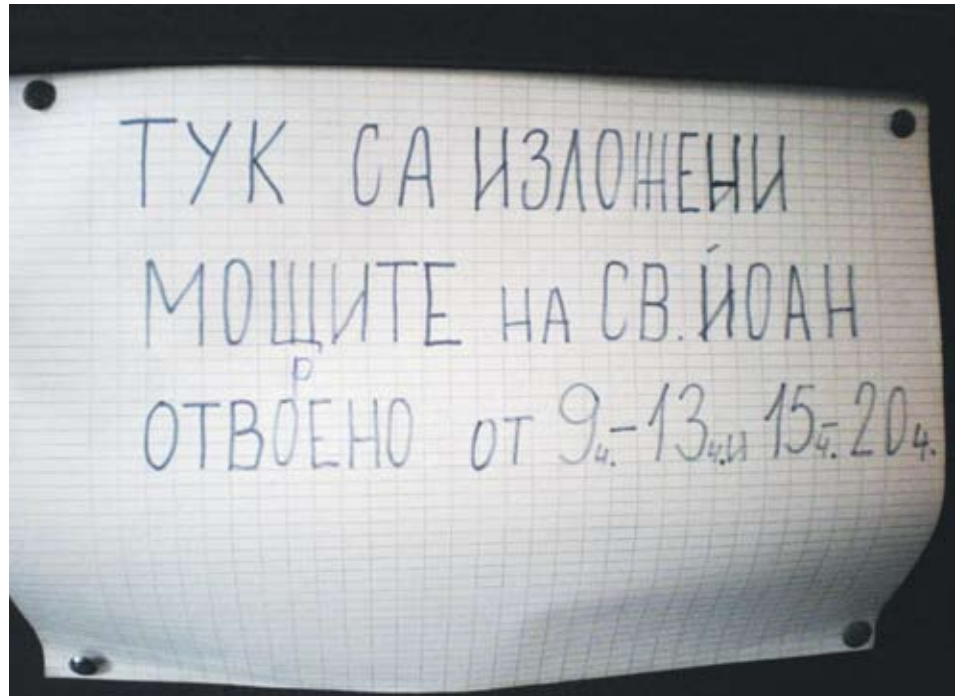
Чудеса, много чудеса

Тази новина е част от поредицата съобщения, свързани с активностите на Божидар Димитров. Мощите правели чудеса. Хиляди се стичат в Созопол. Дянков обеща още пари за... Общото между тези новини е източникът - Божидар

Димитров. Очевидно някой пише съобщения и ги разпространява от името на министъра, но работещите в правителствената информационна служба не знаят за това. Експертът в кабинета на министъра без портфейл Нуша Иванова заяви за в. “Пари”, че нямат договор с външна агенция за информационно обслужване, и отхвърли предположението за инвестиции в пиара на министъра.

Цената на една табела

В началото на месеца правителството отпусна 420 хил. лв. за реставрация на църквата, в която се съхраняват откритите мощи. Седмица по-късно министърът на финансите изненадващо намери допълнителни 857 хил. лв. за археологически разкопки, като малка част от тях отиват за остров Свети Иван до Созопол, където бяха открити мощите. “Създадени са всички предпоставки броят на туристите у

► Отпуснатите от правителството 420 хил. лв. за църквата в Созопол очевидно не стигат за поставянето на табела

СНИМКА КРАСИМИРА ХАДЖИИВАНОВА

нас бързо да се увеличава”, пише още в писмото. Една от всичките предпоставки вис на входа на църквата -

кариерен лист с написани на ръка часове за посещение. С правописна грешка. Кое то свежда цялата история

до определението, което Божидар Димитров даде на българския народ.

Иван Бегров

Част от обвинението срещу Николай Цонев отпаднаха

Прокуратурата прекрати частично разследването срещу Николай Цонев, Петър Сантиров и Тенчо Попов за предлагане на подкуп

Според заместник градския прокурор на София Божидар Джамбазов не са събрани достатъчно доказателства, че бившият военен министър Николай Цонев, съдията от градския съд Петър Сантиров и бившият секретар на финансовото министерство Тенчо Попов са предлагали подкуп. Досега няколко съдебни състава са излезли със становище, че няма достатъчно улики. За това прокуратурата е преценила да остави единствено обвинението за даване на подкуп. Очаква се обвинителният акт скоро да влезе в съда. Сантиров ще бъде обвинен като помагач, а Попов и Цонев - като извършители. Според обвинението двамата са дали

подкуп на следователя Петър Петров, за да бъде “потулено” разследване срещу военното министерство за неизгодна сделка.

Тримата обвиняеми бяха задържани при показна акция на полицията и прокуратурата на 1 април. Тогава Тенчо Попов беше задържан в офиса на съпругата си в центъра на София с белезани 20 хил. EUR. Той трябвало да предаде парите на Петров, които били осигурени от Николай Цонев. Според съдията Петър Сантиров е играл посредническа роля в цялата схема.

Отделно срещу Цонев прокуратурата повдигна още три обвинения. Първото е за разпореждане с бюджетни средства, които не са били по предназначение, а второто е за сключване на неизгодни договори за доставки и съхранение на хранителни продукти на армията. Освен това срещу Цонев е заведено дело, че е ощетил с над 8 млн. лв. бюджета на военното министерство.

Голяма лъжица

Правителството се ангажира и с пистата за Формула 1

Парите ще дойдат от Абу Даби, а общината ще участва с апорт на земя

Абу Даби и София договарят строежа на пистата за състезания от Формула 1 в България, съобщиха от пресцентъра на Министерския съвет. Предвижда се пистата да бъде изградена край София, но детайлите все още не са изяснени. Инвеститор в проекта е Абу Даби. За тази цел ще се създаде съвместна компания между общината и Обединените арабски емирства. Столицата се участва с апорт на земята. Председател на организационния комитет за изграждане на трасето е бившият вътрешен министър Румен Петков. Той и главният архитект на Столичната община арх. Петър Диков не бяха открити за коментар.

Договорено сътрудничество

Трайчо Трайков, министър на икономиката, енерге-

СНИМКА REUTERS

тиката и туризма, и шейхът на Абу Даби Мохамед Абдул Жалил ал Блюки подписаха споразумение за икономическо сътрудничество. Жалил е президент на държавната компания Emirates Associate Business Group.

Други партньорства Освен с Трайков шейх Мохамед Абдул Жалил ал Блюки се срещна и с премиера Бойко Борисов. Шейхът е изявил готовност да участва в други инфраструктурни проекти у нас, като пристанища, магистрала и други.

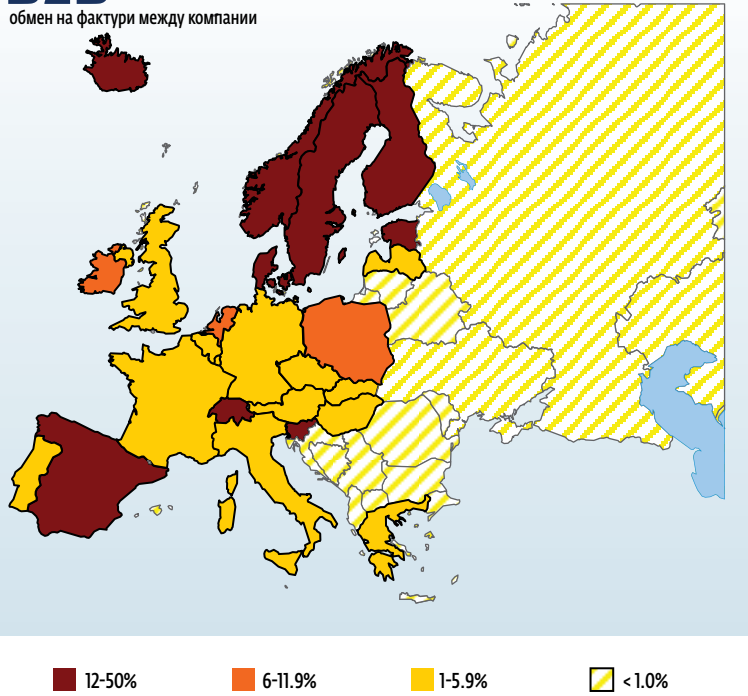
По разпореждане на премиера МИЕТ и Българската агенция за инвестиции ще предоставят на ЕАВГ информация за партньорство в различни сфери на икономиката, като земеделие, високи технологии, недвижими имоти и др.

4 НОВИНИ ТЕМА НА ДЕНЯ

Прогнозен дял на електронните фактури за 2010 г.

B2B

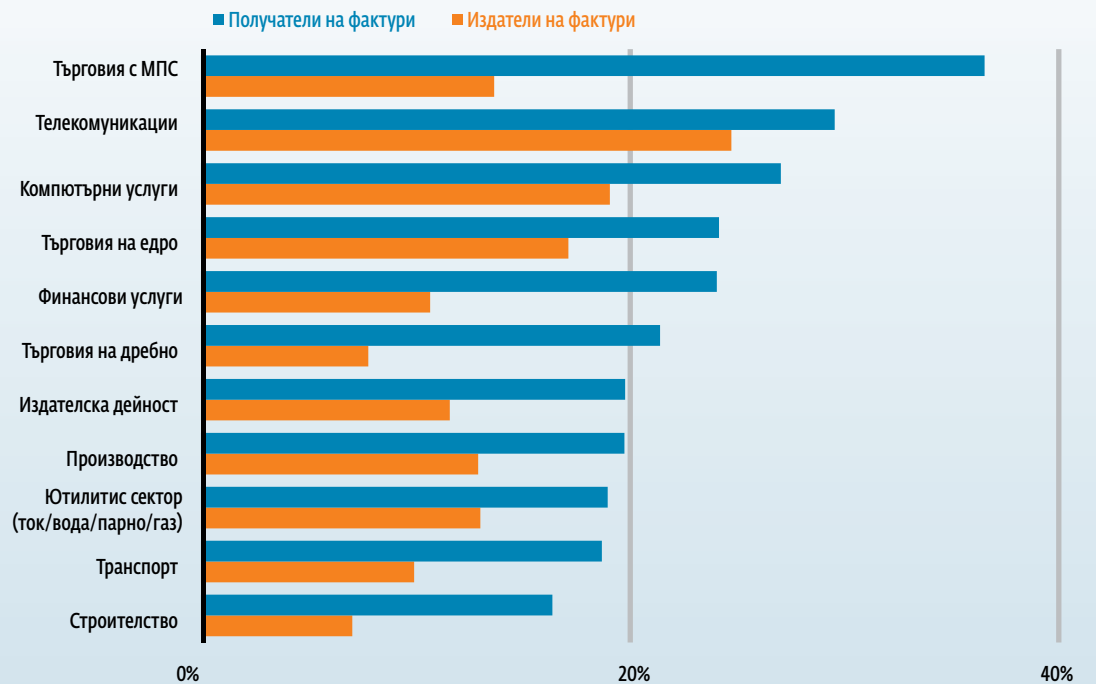
обмен на фактури между компании

■ 12-50% ■ 6-11.9% ■ 1-5.9% ■ <1.0%

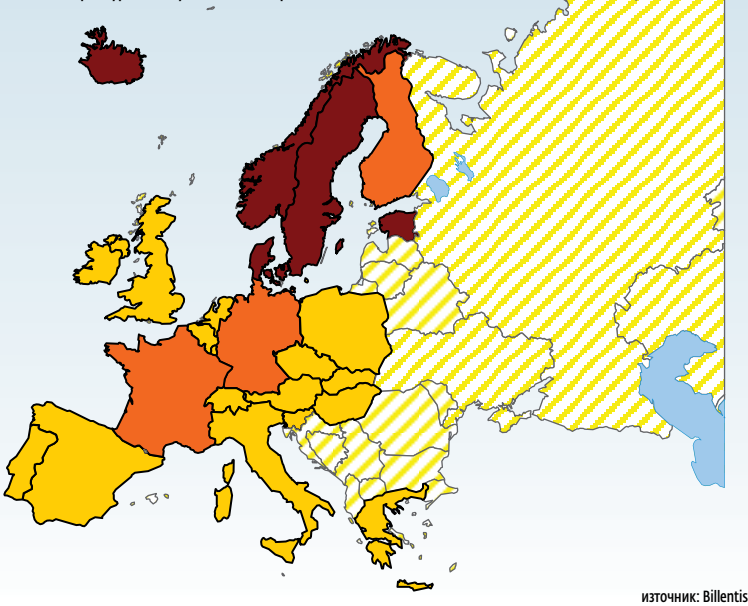
Използване на електронните фактури в Европа по сектори

Дял на предприятията от ЕС, които издават или получават електронни фактури, 2009 г.

B2C

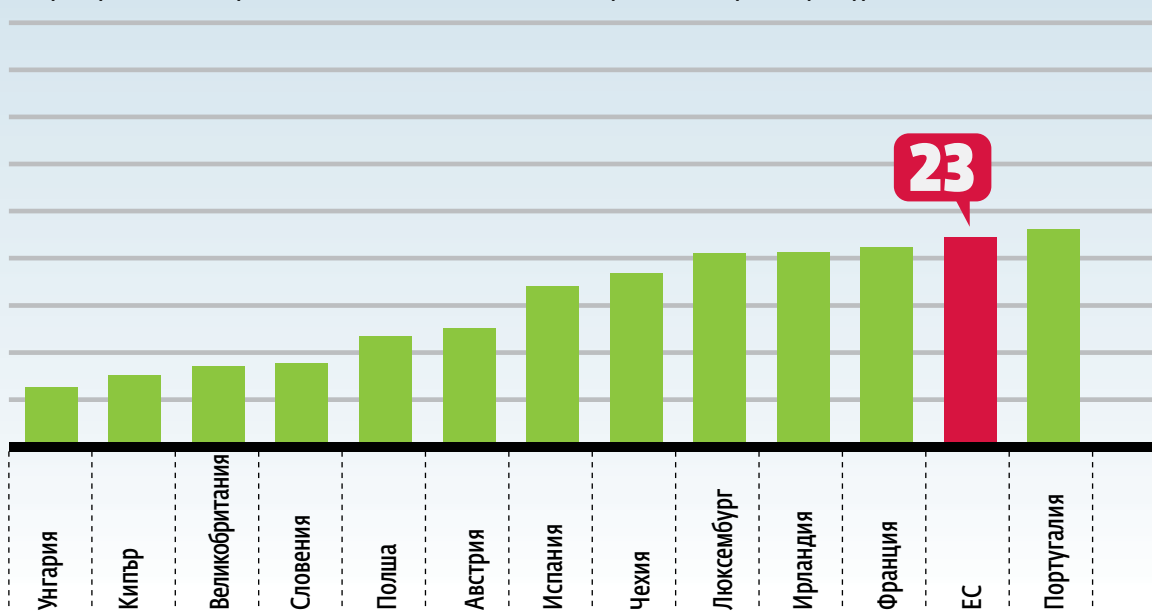
обмен на фактури между компания и краен клиент

източник: Billentis

Кой ще спаси дърветата ?

Дял на предприятията в държавите от ЕС, които издават или получават електронни фактури за 2009 г., в %

Раздялката с кочана

Компаниите се преориентират към е-фактури не само заради екосъзнанието си, но и за да пестят време и пари

„Добър ден, казвам се Иван Иванов и съм служител на „МобилТел“. Вие сте наш клиент от няколко години, но знаете ли, че можете да получавате месечната си фактура в електронен вид, а не по пощата? Така ще помогнете за опазването на околната среда, а електронната ви фактура по нищо няма да се различава от старата. Ще можете да я прегледате по всяко време, като влезете в клиентския си профил в сайта на компанията.”

Дарина Черкезова
dcherkezova@pari.bg

ври е-фактура ще въведе и енергийната компания „ЧЕЗ България”.

B2B и B2C

Всъщност фирмите общуват електронно не само с крайните си клиенти, но и с контрагентите си, както правят редица лизингови дружества или търговски вериги, като например „Пикадили”. На бизнес жаргон това са два различни формата - B2C (Business to Clients) и B2B (Business to Business). С други думи, като гражданин вие можете да получите електронна фактура за

телефона или тока си, но като собственик на фирма да получите електронна фактура за стоката или услугата, която сте купили.

Защо да сме електронни?

Общо около 28% от бизнеса в България използва е-фактури, показват данните на Eurostat за 2009 г. В рамките на целия Европейски съюз (ЕС) компаниите, които избират електронния формат, са с дял от 23%, като той непрекъснато се увеличава на годишна база.

При смяната на хартиената фактура с електронна се помага за опазването на околната среда и се намалява броят на отсечените дървета. Само в Европа може да бъдат пощадени около 12 млн. дървета. Екопричината за новата дигитална тенденция е добра, но далеч

не е единствената, като в същото време недостатъкът май се свежда само до евентуалния проблем от грешка или повреда в системата (вж. карето).

Всъщност с използването на е-фактури бизнесът не само показва, че е отговорен, но и реализира икономии. По оценка на различни източници компаниите може да отчетат съкращения на разходите си за тази дейност от 40 до 80%. Ако всички около 14 млрд. фактури, които се обменят на принципа B2B в рамките на ЕС, преминат към електронен формат, то ще се спестят разходи за около 260 млрд. EUR на година, или около 2% от БВП на общността, показват изчисленията на експертите от Deutsche Bank.

Освен икономии на средства бизнесът може

да постигне и по-бърз и качествен обмен на информацията за финансовите задължения на клиентите и контрагентите си и ако им предлага отстъпки при по-ранно плащане, дори да повиши събираемостта на вземанията си.

Електронен опит

В Европа фирмите, които издават електронни фактури, са предимно от сектор Телекомуникации, информационни технологии и търговци с автомобили. Българският пазар не прави изключение от тази тенденция. Причините, поради които бизнесът у нас се обръща към е-фактурите, също не са изненадващи - екология и ограничаване на разходите, показва допитване на в. „Пари” (вж. карето). Делът на клиентите им, които ползват е-фактури, варира от около 10 до 30%, като прогнозата на мениджърите е той да се увеличава непрекъснато. Икономии на компаниите от въвеждането на е-фактури не са за пренебрегване, като разходите им за издаване на фактури са се свили с 50 до 100%.

Сам воин или с копиеносец

Някои от фирмите, които са въвели е-фактури, са направили незначителни разходи за въвеждането на новите функции в работата си. Те обикновено са заложили на собствения си ИТ екип, който е направил известни подобрения в информационната система на компанията. Има и други, като например „Пикадили”, които са инвестирали около 100 хил. лв., за да се сдобият със специализиран софтуер, хардуер и да обучат служителите си да работят с него. Има и трети, които се обръщат към специализирани компании, които имат система за въвеждане, съхранение и обмен на е-фактури. В такива системи служителите въвеждат данни за фактури, подписват ги с електронен подпис, а след това служителите на системата уведомяват чрез e-mail лицето, което трябва да плати съответната сума.

Такава система е и eFaktura.bg на „Борика Банксервиз”. Тя е създадена през 2007 г., като към момента се ползва от около 130 фирми. Все-

Получатели > издатели

Дял на предприятията от ЕС, които използват електронни фактури, 2009 г.

Планини от хартия

Дял на електронните фактури от общия обмен на фактури в ЕС, 2009 г.

Предимства**Удобен достъп**

клиентите имат по-бърз и лесен достъп до фактурата си по всяко време и от всяко място, стига да имат достъп до интернет

Сигурност на доставката

фактурата няма да бъде изгубена или да попадне в чужда пощенска кутия

Екология

компаниите, които издават, и потребителите, които ползват електронни фактури, помагат за "спасяването" на дървета от отсичане

Съхранение

не е необходимо да се трупат хартиени документи вкъщи

Подобряване в организацията на фирмата

с използването на електронна фактура се освобождават финансови и човешки ресурси, които могат да се използват за други цели

Скъсяване на сроковете

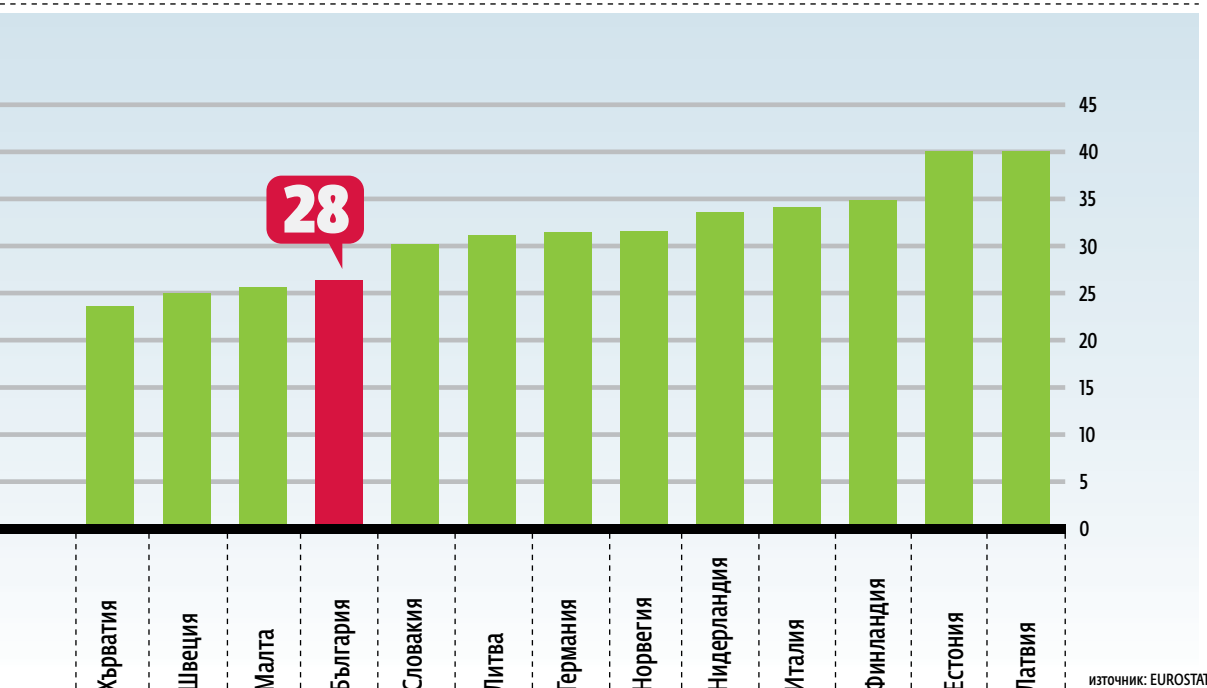
оптимизират се сроковете за доставка и разплащане. Намалява се и времето за обработка на данните

Икономии

по данни на различни проучвания компаниите пестят от 40 до 80% от предишните си разходи за издаване на фактури

Недостатъци**Софтуерен "бъг"**

при поява на софтуерни проблеми, клиентите могат да получат фактурата по-късно, а дори и да се допуснат грешки в данните, да се заличи информация и т.н.

графика: Гриша Струнджев

Анкета**"Овергаз"**

въвежда е-фактура от: октомври 2009 г.

разходи: 2 хил. лв.

икономии: 1550 лв. месечно

дял клиенти, които я ползват: 3453 домакинства или 9% от клиентите на компанията
прогноза за промяна на дела: ще се увеличат до 30%

"Мобилтел"

въвежда е-фактура от: 2003 г.

разходи: в разработването на системата са участвали служители на компанията

икономии: няма данни

дял клиенти, които я ползват: над 20% от клиентите 5.2 млн. души

прогноза за промяна на дела: до 30% от клиентската база на компанията до края на 2010 г.

"ЧЕЗ България"

въвежда е-фактура от: октомври 2010 г.

разходи: няма допълнителни разходи, тъй като въвеждането на е-фактурата е свързано с функционалности на клиентската система на компанията

икономии: ефектът е свързан с освобождаване на ресурс - финансов и човешки, който би могъл да се използва за подобряване на обслужването на клиентите Пести се от разходите за отпечатването и доставянето на фактурата, което струва на ЧЕЗ по около 30 ст. на месец на клиент

дял клиенти, които я ползват: около 30% от абонатите ще се възползват от нея.

Общият брой на клиентите на CEZ е над 2 млн. души

прогноза за промяна на дела: до 1-2 години може да се очаква делът да достигне 50%

"Пикадили"

въвежда е-фактура от: октомври 2009 г.

разходи: над 100 хил. лв.

икономии: е-фактурите излизат с 50% по-евтино от тези на хартия

дял клиенти, които я ползват: търговската верига обменя по електронен път заявки за доставки с над 200 доставчика, като с 20 от тях си разменят и електронни фактури
прогноза за промяна на дела: целта на компанията е е-фактурите да имат дял от 70%

ки месец през нея минават около 78 хил. фактури, като компаниите плащат максимум по 0.50 лв. за обработен документ, но са възможни и отстъпки в зависимост от обема на документите.

„Броят на фирмите, които ползват услугите ни, непрекъснато се увеличава, тъй като чрез електронния обмен на данни те получават по-голяма сигурност, че фактурата им ще пристигне до крайния получател, а той понякога е на доста отдалечено място, дори и в чужбина. Освен това те пестят от разходите си за отпечатване и куриер, а по време на криза те също не са за подценяване”, коментира за в. „Пари” Вергиния Коларска, началник-отдел „Макретинг и продажби” в „Борика Банксервиз”.

В бъдеще компаниите все повече ще се обръщат към дигиталния обмен на счетоводна информация. Просто няма как да отхвърлят поевтиното, по-лесното и по-бързото. И докато бизнесът навлиза в своята електронна ера, държавата все още не е приключила проекта си за електронно правителство.

Може ли да има единна е-фактура в ЕС

Експертите се опитват да създадат единни стандарти и да хармонизират законодателството на общността

Да се улесни обменът на фактури в електронен формат в рамките не само на една държава, но дори и между отделните държави членки на Европейския съюз (ЕС). Това е в основата на инициативата European Electronic Invoice Framework, която се появи като следствие на Договора от Лисабон и по-глобалната цел, заложена в него - да се създаде по-благоприятна среда за бизнеса.

Пречки пред идеята

За да може да се въведе използването на единната електронна фактура в рамките на ЕС, на първо място

трябва да се изчистят законодателните пречки. Законодателството в отделните страни не само трябва да се хармонизира, но и като цяло да се повиши доверието в използването на такъв международен документ. Конкретни дебати в тази насока се водят още от 2002 г., но до момента все още няма сериозен напредък, освен че се акцентира на посланието - е-фактурите са нещо важно, бизнесът има изгода от използването им, така че в бъдеще използването им ще се увеличава.

Препоръки, а не заглъжения

Бизнесът е в очакване на промените, но в същото време е против въвеждането на строги изисквания и предпочита по-скоро да има препоръки, които да се съобразява.

ДСБ прогнозира по-малко приходи и се усъмни в качествата на Дянков

Ще има повторна актуализация на бюджета за тази година, бяха категорични от партията

Активният сезон започна, а с него се отпушиха и критиките към финансовия министър Симеон Дянков. Първите упреци дойдоха от лидера на ДСБ Иван Костов. Съмнявам се в способността на Симеон Дянков да се справи с предизвикателствата на кризата, каза Костов. Той обаче допълни, че партията му подкрепя усилията на Дянков. Въпреки това обаче въпросът дали финансовият министър се справя с последиците от кризата, остава отворен.

Според Иван Костов проблемът на управляващите е, че идеи за реформи има, но липсва практическо приложение. Преди време българският еврокомисар Кристалина Георгиева предупреди, че липсата на реформи в здравеопазването ще фалира държавата ни.

Отлагането на реформите в ключови сектори за икономиката ни допълнително утежнява положението у нас. Според съпредседателя на Синята коалиция намаляването на бюджетите на болниците крие риск те да натрупат още задължения и да не могат да изпълняват ангажиментите си в бъдеще.

Рисковете се увеличават

От ДСБ отново бяха категорични, че ще има допълнително свиване на приходите в края на годината. Икономиката ни не само заспива, а подобно на мечка се прибира в бърлогата си, скривайки се в сянката на сивата икономика, оп-

иса ситуацията Костов. По думите му дните през лятото показват продължаващ спад на икономиката и недостатъчни постъпления от данъци и осигуровки.

Очертава се сериозен недостиг на приходите и превишени разходи. Рискът може да се превърне в реална заплаха за финансовата политика през следващата година, предупреди Костов.

Той допълни, че има риск от по-висок общ дефицит от предвидения, което ще предизвика повторни актуализации в края на годината. От ДСБ бяха категорични, че няма да подкрепят повторна актуализация на бюджета. България може да си позволи покачване на бюджетния дефицит, каза преди време Кристалина Георгиева.

Контрапеза

Икономистите обаче смятат, че тази година няма да има повторна актуализация на бюджета. Приходите са заложили реалистично и в края на годината по всяка вероятност те ще се съберат, коментира за в. "Пари" Лъчезар Богданов, икономист от "Индъстри Уоч". Според него проблемът не е с приходната част на хазната, а с разходната. Рискът в краткосрочен план пред икономиката ни е раздуването на разходите. Според Богданов много ще е трудно да се свият разходите и на практика правителството трябва да се заеме с тази задача, а не непрекъснато да гледаме ПР акциите на НАП по морето за повишаване на приходите.

► Икономиката ни не само заспива, а подобно на мечка се прибира в бърлогата си, скривайки се в сянката на сивата икономика, каза Иван Костов

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

ване на приходите.

Друг прочит

Богданов цитира доклад за американската икономика, в който ставало ясно, че каквито и данъчни преференции да приеме държавата, тя събира горе-долу едни и същи данъчни приходи.

На практика всичко зависи от състоянието на икономиката, когато тя е нагоре, има повече постъпления, а когато има спад, логично тенденцията е обратна. Ако има фирми, които крият данъци, в много от случаите те го правят с цел оцеляване, каза още икономистът.

На килимчето

Заради риска от допълнителен спад на постъпленията от ДСБ ще поискат бюджетната комисия да изслуша ръководителите на НАП, митниците, НОИ, НЗОК, Министерството на финансите относно изпълнението на приходите

и прогнозите им за изпълнението на бюджета до края на годината. Чак след това Костов декларира позицията си относно фискалната политика на страната и дали има нужда от персонални промени в кабинета.

Билиана Вачева

Над 1.5 млн. лв. оборот излязоха на светло само за четири дни

► За по-малко от месец данъчните са проверили 1000 бара, дискотеки и грузи развлекателни заведения по морето

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

След проверките на НАП оборотите на четирите най-популярни заведения в Слънчев бряг са скочили над 230 хил. лв.

Над 1.5 млн. лв. оборот регистрираха за два уикенда заведенията по Черноморието в резултат на проверките на Националната агенция за приходите. Заради укрити данъци хазната е била оцетена със 150 хил. лв. само за четири дни.

Варненска дискотека е започнала да отчита 14 пъти по-големи приходи

във времето, когато е проверявана от данъчните, каза изпълнителният директор на НАП Красимир Стефанов. Данъчният шеф лично е ръководил акцията в морската столица.

Осветляване

В същото време общите приходи на 4-те най-известни заведения в Слънчев бряг за петък и събота надхвърлиха 230 хил. лв. Данъчните са пресметнали, че за ден едно заведение в Слънчев бряг прави оборот от 50 до 70 хил. лв. Последните проверки по морето отново показаха, че близо 60% от оборотите се укриват. Развлекателно заведение в Лозенец пък

не е отчело нито един лев приходи за целия юли, са констатирани данъчните инспектори. Виждаме, че в резултат на нашите проверки все повече и повече търговците стават дисциплинирани, каза още шефът на НАП.

Операция "Дисциплинираните"

По думите му вече по морето и за захарен памук се издават касови бележки, но винаги има какво още да се желае.

За по-малко от един месец са направени 1000 проверки на търговски обекти, обобщил Красимир Стефанов.

Билиана Вачева

Експерти съветват да се строи още преди положителен отговор от ЕК

Препоръките са в бъдеще да се ускори усвояването на европари, да се намали бюрокрацията и да се подобри работата на администрацията

Темповете, с които се усвояват средствата от европейските фондове, трябва да се увеличат, нужно е да се намали бюрокрацията и да се укрепи административният капацитет. Това са трите основни послания в Междинния доклад за усвояването на средствата от ЕС в България за първото полугодие на 2010 г., подготвен от Комисията по европейските въпроси и контрол на европейските фондове (КЕВКЕФ). В него се прави преглед на напредъка по всички европрограми, като се акцентира на постигнатия напредък, проблемните области и се дават принципни препоръки за работа в бъдеще. Докладът ще бъде представен по време на заседанието на КЕВКЕФ в сряда.

„Транспорт“

„Напредъкът е задоволителен, но цялостната ситуация предизвиква тревоги“, е изводът на експертите за програма „Транспорт“. Според тях най-сериозно е положението, свързано с усвояването на парите за жп инфраструктурата и на тези за развитие на трансевропейските и основните национални пътища. Приетният е и фактът, че

все още няма разплатени средства за морските и водните пътища. Препоръката на комисията е да се оптимизира управлението на програмата и да се ускори строителните дейности.

Експертите дори съветват да се разреши подаването на проекти, които са с по-висока стойност от наличната по конкретната ос, както и да се започне изпълнението на големите проекти в сектора още преди одобряването им от страна на Еврокомисията. Целта е да се компенсира забавянето в изпълнението на отделните проекти.

„Околна среда“

Положителното по програмата „Околна среда“ е, че са прегледани проектите в сектор „Води“, с което са отстранени проблеми и са спестени средства. В същото време обаче в сектор „Отпадъци“ не са стартирани предвидените за 2010 г. процедури заради липса на проектна готовност на бенефициентите. От заявените 23 регионални депа за изграждане с европари само три общини имат готовност - София, Ботевград и Перник. Ако бенефициентите не си подготвят проектите навреме, срещу България може да бъдат стартирани наказателни процедури и затова от комисията обръщат внимание, че Министърството на околната среда и водите трябва да продължи диалога си с общините.

„Регионално развитие“

Подобрено е разплащането и 91% от парите по програмата ще бъдат алокирани, но общините нямат собствен финансов ресурс, а липсата на одобрена национална здравна карта може да забави усвояването на пари от общинските лечебни заведения, се казва в доклада. Препоръките отново са да се работи за укрепване на капацитета на бенефициентите и тяхната проектготовност.

„Развитие на човешките ресурси“

По програмата има устойчив темп на договаряне и изплащане на средства, но трябва да се предприемат превантивни действия, тъй като съществува опасност от двойно финансиране. Проектите са много, но за малки суми и обработката им значително се бави, отчитат от КЕВКЕФ.

„Конкурентоспособност“

Предприети са действия за опростяване на процедурите и ускоряване на процесите на усвояване на европарите, но това не е достатъчно. Процесът по реалното използване на парите по инициативата JEREMIE трябва да се ускори, съветват от комисията. Интересът към програмата може да намалее заради проблемите досега, така че тя има нужда от засилена инфокампания, се казва още в доклада.

► Заслужаваме шестица за подобренията в усвояването на европарите, каза Моника Панайотова, председател на Комисията по европейските въпроси

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

„Административен капацитет“ и „Техническа помощ“

Усвояването изостава, констатирано са нередности от проверяващи институции и графикът за обявяване на нови процедури не се спазва, констатира експертите за програма „Административен капацитет“. Съветът им е да ползват опита на експертите от програма

„Развитие на човешките ресурси“. По отношение на работата на програма „Техническа помощ“ е отчетено, че информационната система ИСУН разширява функционалността си, но усвояването на средствата изостава.

Земегелие

Комисията е доволна от напредъка в работата на

Програмата за развитие на селските райони (ПРСР), като единствената забележка е свързана с късното обявяване на нови процедури за кандидатстване. За програма „Рибарство“ пък се настоява да се работи за получаване на оценка за съответствие, което трябва да се случи през септември.

Дарина Черкезова

Министри ще пишат проектозакон за два дни

Тотю Младенов одобри прилагането на колективен трудов договор за хартиената промишленост

Министрите на културата Вежди Рашидов и на социалната политика Тотю Младенов трябва за два дни да подготвят проект за нов Закон за установяване на трудов и осигурителен стаж. Те трябва да представят документа на първото заседание на правителството утре.

Експресно решение

Задачата им възложи лично премиерът Бойко Борисов след работна среща, в която участва главният секретар на правителството Росен Желязков и управителят на НОИ Христина Митрева. Поводът за нея беше статия в „24 часа“ на Йордан Караджов от група „Сигнал“. В нея той се оплаква, че архивите на Концертна дирекция към културното министерство

са изгорели и музикантите няма как да си докажат трудовия стаж преди 1986 г. и съответно - да се пенсионира. Оказва се, че единственият законов вариант на Караджов и колегите му да докажат, че са се трудили по-рано, е по т. нар. Указ за установяване на трудов стаж по съдебен ред. Той обаче е написан в далечната 1961 г. и последно е ремонтиран през 1989 г.

Бившият синдикалист

Преди да реши проблема със стажа на музикантите, министърът на труда Тотю Младенов се зае с друг проблем. Бившият синдикалист подписа заповед, с която разпростря прилагането на браншов колективен трудов договор. Той е сключен между Браншовата камара на работодателите от целулозно-хартиената промишленост, Федерацията на синдикалните организации от горското стопанство и дървопреработващата про-

► На певците като Васил Найгенов може да им се наложи да доказват с награди от „Златния Орфей“ например, че са работили преди 1986 г.

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

мишленост и Федерация „Лека промишленост“ на КТ „Подкрепа“. С разпространето му от министъра действието на договора се разпространява във всички фирми от бранша, дори и в тези, чиито шефове не

са слагали подписите си под такова споразумение. Така обаче работещите могат да се възползват от по-високите размери на минималните заплати за различните длъжности, от допълнителните трудови

възнаграждения за нощен труд, от по-високите ставки за трудов стаж и професионален опит, повече дни платен годишен отпуск и т. н.

Подписаният вчера от министъра браншов ко-

лективен трудов договор е третият, който Младенов разпространява. През март той направи същото с ВиК сектора, а през май - в бранша за производството на пиво и на малц.

Красимира Янева

3

► браншови колективни трудови договори разпростря социалният министър

1961

► 2. е написан Указът за установяване на трудов стаж по съдебен ред, променен е последно през 1989 г.

ДВСК ограничи вноса на изрезки от колбаси

Собственикът на “САФ Магелан” показва удостоверения за продуктите, нарочени да бъдат нередни

Директорът на Националната ветеринарномедицинска служба Йордан Войнов изпълни закана си и издаде заповед, с която се забранява вносът на изрезки от колбаси от разнородни партии, събщи Министерството на земеделието и храните. Заповедта влиза в сила веднага, а целта ѝ е “допусканите до пазара у нас изрезки да са само от една партида, така че ветеринарните власти да могат да проследяват техния произход, датите на производство и срока на годност”.

Няма смесени партии
Междувременно Георги

Костадинов, собственикът на компанията “САФ Магелан”, чийто бизнес най-много пострада от акцията “Дупетата”, обяви, че заповедта е нелепа. Не разбирам какво трябва да значи това. Че не можем да возим в един камион различни партии от различни заводи ли, риторично попита той. Ние внасяме продукцията опакована в палети. Те може да са от няколко различни партии на една фирма или пък от различни фирми, но всяка партида има съответния документ, обясни още Костадинов. Ако ограничението важи за това да не ги събираме в един камион, това е пълен

абсурд”, коментира още той. Костадинов отрече да има практика да се смесват партидите в крайната опаковка. Няма никаква логика да ги смесвам и да рискувам, след като мога да ги опаковам поотделно. Всяка опаковка има номер, който води до съответната партида и съответните животни”, уточни шефът на “САФ Магелан”.

В защита

Георги Костадинов представи пред журналисти документи, които по думите му са доказателства и оборват всяко едно изказване и твърдение на директора на Националната ветери-

► Ние внасяме продукцията опакована в палети. Те може да са от няколко различни съответния документ, обясниха от компанията “САФ Магелан”

нарномедицинска служба Йордан Войнов относно нарушенията на “САФ Магелан”.

Ветеринарят на компанията д-р Иван Генчев показва документи от ветеринарните служби на Белгия, както и от ветеринарния граничен контрол за внос на агнешко от Нова Зеландия. Документите са за продукти, внесени от компанията, за които от ДВСК твърдят, че не са редовни.

Част от тях са били унищожени през май, друга част сега са под заповед.

Костадинов контрира изказванията на Войнов относно срока на годност и удължаването му с факта, че фирмата му е производител и като такъв може да го променя, след като са минали съответните лабораторни проверки, доказващи, че той е годен. Ние сме единствената страна в ЕС, която

унищожава годни храни, обясни Костадинов. В законодателствата на по-стари държави е изрично споменато, че хранителен продукт се унищожава само тогава, когато наистина няма друг избор. В момента тук се унищожава годна храна, която има всички документи, и то без да са направени нито едно лабораторно изследване”, каза още той.

Ани Когжаубанова

“Слънчев бряг” АД се договаря извънсъдебно с длъжниците си

Новото ръководство се опитва да повиши събираемостта на средства

Ние заварихме празна каса. Справяме се някак, но е трудно. Има известни приходи, но събираемостта е ниска. Това каза за вестник “Пари” директорът на “Слънчев бряг АД” Мария Михалева. По думите ѝ доста страни дължат пари на дружеството, но с част от тях са сключени извънсъдебни споразумения за изплащането им. “Договорихме се и с хотелиерите, които дължат суми, и повечето от тях се издължиха. Вече сами експлоатираме всички паркинги, не се дават под наем срещу символични суми, както беше преди. Вярно, че приходите от тях не са особено високи, защото сме длъжни да работим с

фиксиран от общината тарифи, но пак е нещо”, обясни Михалева. Тя добави и че е предоговорено отдаването под наем на складовите помещения и оттам също има известно повишаване на приходите. Михалева събщи още, че към момента са спрени всякакви разходи за реклама, защото в момента не могат да си позволят подобни разходи.

Визия за развитие

По думите ѝ в края на септември новото управление на “Слънчев бряг” АД ще представи своята визия за развитието на курорта пред принципала на дружеството в лицето на държавата. Засега целите са да се стабилизира дружеството и да се пресече изтощаването на пари от него.

Друга цел ще бъде инфраструктурата на курорта да е в изряден вид. Общи-

на Несебър по-издръжката на уличното осветление в курорта и това е облекчение. Нашето желание да си запазим собствеността върху инфраструктурата и в момента подготвяме икономическа обосновка, но решението е на държавата, тъй като тя е собственик на 75% от дружеството, каза изпълнителният директор на “Слънчев бряг” АД.

Няма хотели за събаряне

Незаконните обекти на територията на Слънчев бряг категорично ще бъдат премахнати в края на сезона и няма причина това да не се случи, добави директорът на “Слънчев бряг АД” Мария Михалева.

Тя уточни, че става дума най-вече за капанчета и сергии, които са завзели неправомерно тротоарите и части от алеите. Няма хотели, за които да се приложи мяр-

► Незаконните сергии и капанчета ще бъдат премахнати след края на летния сезон, обеща новото ръководство на “Слънчев бряг АД” СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

ката. Някои хотели работят без Акт 16, при други има нередности в категоризацията, но това са отстранявани

нарушения, добави тя.

От това лято е спряно и движението на голф колички и рикши, които създаваха хаос в и без това натовареното движение в комплекса.

Ани Когжаубанова

партуги на една фирма или пък от различни фирми, но всяка партуга има

СНИМКА БОБИТОШЕВ

С 9% се повиши производствената инфлация за година

Статистиката отчете 2% спад на цените на производител на хранителните продукти

С 2.3% се е повишил индексът на цените на производител на вътрешния пазар през юли спрямо предходния месец, сочат данните на Националния статистически институт (НСИ). В сравнение с юли 2009 г. или на годишна база индексът се качва с 9%.

Добивната промишленост с 0.7% нагоду
Най-много са се увеличили цените на производството и разпределението на електрическа и топлинна енергия и газ - с 10.8%. Намаление пък се наблюдава в цените на добивната промишленост - с 0.7%, и в преработващата промишленост - с 0.9%. От преработващата промишленост по-значително намаление се наблюдава в производствените цени на тютюневите изделия според данните на НСИ. Те намаляват с 9.3% през юли спрямо предходния месец.

Металите нагоре
Спад се наблюдава и при цените на производител на основни метали - с 6.0%, и на производството на машини и оборудване с общо и специално предназначение - с 1.8%. Ръст обаче има при ремонта и инсталирането на машини и оборудване - с 1.2%, и при производството на метални изделия, без машини и оборудване - с 0.9%.

Промишленост
Увеличават се и цените на производител на в добив-

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

► Промяна на цените на производител

Сектор	Спрямо предходния месец	На годишна база
Промишленост - общо	0.6	10.2
Добивна промишленост	0.4	17.4
Добив на метални руди	0.3	42.4
Преработваща промишленост	-1.8	9.2
Производство на хранителни продукти	-0.2	-2
Производство на напитки	0	0.9
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и газ	9.7	12.0

Източник: НСИ, ръстът е в %

ната промишленост с 15.1% на месечна база в края на юли. Оскъпяване има и при преработващата промишленост - с 6.9%. На годишна база цените на производството и разпределението на електрическа и топлинна енергия и газ са скочили с 12.5% през юли 2010 г. спрямо същия период на миналата година.

В преработващата промишленост производствените цени на основните метали скачат - с 34.7%; тези на тютюневи изделия - с 8.2%, а тези на обработката на кожи и производството на изделия от обработени кожи без косъм - с 5.4%.

Намаление има при цените за производството на хранителни продукти - с 2%.

С 0.6% се е увеличил общият индекс на цени на производител през юли 2010 г., спрямо предходния месец юни. На годишна база пък той се увеличава с 10.2%. По-високи производствени цени през юни спрямо юли са регистрирани в добивната промишленост (0.4%) и при производството и разпределението на електрическа и топлинна енергия и газ - с 9.7%. Единствено намаление е отчетено в преработващата промишленост - с 1.8%.

Елина Пулчева

Първи жертви Отстранен е директорът на РВМС-Плевен

► По настояване на министър Найден Йордан Войнов е разпоредил да бъде извършена комплексна проверка на Районната ветеринарномедицинска служба (РВМС)-Плевен, а нейният

директор Емил Попов да бъде временно отстранен. Проверката е заради съмнения, че служители на тази служба са прикривали нарушения на плевенската фирма "Анона" ООД, където бяха задржани най-големи количества краища на колбаси - над 100 тона. Телефонът на Попов бе изключен и той не бе открит за коментар.

► Георги Костадинов обаче

коментира, че презрешенията на Попов може да са две. Или не си е свършил работата, като не ме е санкционирал, или сега не иска да свърши нечия работа. Костадинов припомни, че при предната акция през май с поста си се е разделила директорката на РВМС-Пазарджик г-р Румяна Панчовска. Случаят според него е аналогичен.

Нерегламентирани разходи задълбочават кризата в портовете

Над 2.5 млн. лв. са вложени в бургаското пристанище само за текущи ремонти

“Лошите резултати на порт Бургас са резултат от от злоупотреби и неправилното управление на компанията.” Това каза за в. “Пари” Иван Вълков, председател на парламентарната комисия по транспорт. През 2008 г. са взети решения за свиване на разходите, намаляване на персонала и цялостна реорганизация на порта, но те не са изпълнени, поясни Вълков. Оттогава до септември 2009 г. в пристанището са постъпвали само по около 500 хил. лв. приход месечно, а разходите са били в пъти повече. Това е една от причините за натрупването на дълговете на пристанището. Преди дни премиерът Бойко Борисов каза, че ще търси китайски инвестиции за морските и речните пристанища. По тази причина финансовият министър Симеон Дянков ще посети Китай, за да намери варианти за реали-

зация на публично-частни партньорства с големи товародатели.

Борисов беше категоричен, че през последните 20 години не се е работило за това България да бъде транспортен център. В същото време портовете в Гърция и Румъния са се развивали благодарение на европейските фондове. Румъните са ползвали над 1 млрд. EUR от ЕС, за да модернизират пристанището Констанца, а ние сме се набълбукали със заеми, допълни премиерът.

Големи дългове

Над 2.5 млн. лв., които са вложени от 2008 г. до есента на 2009 г. в бургаското пристанище, са само за текущи ремонти. Те не са предварително съгласувани с “Пристанищна инфраструктура”, които на практика трябва да ги одобряват и да ги възстановят, поясни Вълков. Всъщност злоупотребите идват именно от тези нерегламентирани разходи. Не е нормално ежемесечно да се генерират сериозни загуби и да не се вземат мерки, допълни

Вълков.

Инвестиция без възвръщаемост

Единственото, което е направено за последните 15 г. на порт Бургас, е терминал за насипни товари. Той е финансиран със заем от японска банка. Годишно близо 16 млн. лв. са разходите по обслужването на този заем. От тях 4 млн. лв. се погасяват от пристанището, останалите пари ги внася “Пристанищна инфраструктура”.

Две години след пускането в експлоатация на терминала за насипни товари той работи едва с 30% от капацитета си. Тази инвестиция е недалновидна, тъй като тя се прави в момент, когато компанията е на загуба, от една страна. От друга, основният клиент на този терминал е “Кремиковци”, който вече е бил във фалит. Въпреки тези очевидни факти терминалът се построява. Според Вълков, ако парите бяха използвани за изграждането на контейнерен терминал, сега България можеше да има един от най-добрите

► Две години след пускането в експлоатация на терминала за насипни товари той работи едва с 30% от капацитета си

СНИМКА БОБИТОШЕВ

кейове по бреговете на Черно море.

По-добрият пример

За разлика от Бургас пристанище Варна е в по-добро финансово положение. То прави много по-голям оборот, което води и до по-висока печалба. Портът няма задължения към банки и е с по-добро управление, затова има и положителни резултати, поясни председателят на транспортната комисия.

Николема Цветкова

Регулация Предстоящи промени

► Предстоят промени в Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България, предвижда се те да бъдат приети до края на годината, каза Иван Вълков, председател на парламентарната комисия по транспорт.

► Съставена е работна група от около 20 експерти, която трябва да изготви предложения за промените. Тя е под ръководството на министърството на транспорта и в състава ѝ са включени преподаватели и капитани далечно плаване.

► По думите на Вълков към края на септември ще има повече конкретика в проектите и предложенията на работната група.

Германските АЕЦ ще работят още 10-15 години

► Колкото повече се удължи срокът на работа на АЕЦ, толкова по-големи ще трябва да са инвестициите им в подобряване на безопасността

Удължаването на срока ще доведе до тройни разходи за енергийните компании

Удължаването на срока на работа на атомните електроцентрали в Германия с десетина години ще доведе до тройни разходи за енергийните компании. Това каза канцлерът Ангела Меркел, след като назначената за целта комисия представи доклад за енергийната стратегия на страната в края на миналата седмица. Разгледаните сценарии показват, че удължаването на живота на АЕЦ с 10-15 години е „разумно от техническа гледна точка“, каза Меркел в интервю за телевизия ARD, цитирано от Bloomberg.

Разходи

Операторите на АЕЦ ще трябва да участват в разви-

тието на възобновяемите енергийни източници, посочи Меркел. Освен това ще трябва да инвестира в подобряване на безопасността на електроцентралите. Третият им разход е свързан с планирания от догодина данък върху ядреното гориво, който ще осигурява на хазната по 2.3 млрд. EUR годишно. В момента 17-те АЕЦ в Германия са собственост на E.ON, RWE, EnBW и шведската Vattenfall.

Стратегия

Канцлерът Меркел беше обещава атомните електроцентрали в Германия да имат възможност да работят и след определения от предишното правителство краен срок през 2021 г. В момента допустимият срок в Германия е два пъти по-кратък от стандартния в света, където централите

работят по 60 години.

Цялостна енергийна стратегия ще бъде представена до края на септември. Тя предвижда да се намали зависимостта на Германия от изкопаеми горива през следващите 20 години, като за целта реакторите ще работят по-дълго време. „Желателно“ е да се удължи животът на реакторите, тъй като АЕЦ са мостова технология към по-широкото използване на зелена енергия, смята Меркел. Според нея обаче това означава, че енергийните компании трябва да участват в развитието на такива проекти.

Безопасност

Според публикация в сп. Der Spiegel в поверителния доклад се препоръчва удължаване на периода на работа на АЕЦ с 12 до 20 години. В подкрепа на същия срок се

изказа и икономическият министър Райнер Брудерле. Министърът на околната среда Норбърт Рьотген обаче каза, че собствениците на АЕЦ ще трябва да инвестират почти 50 млрд. EUR, за да подобрят безопасността на централите, в случай че срокът им бъде удължен с 28 години, пише в. Handelsblatt. Сумата пада до 6.2 млрд. EUR за 4 години допълнителна работа. По оценки на икономическия институт DIW общо четирите оператора ще изкарват по около 6.4 млрд. EUR за всяка година, през която централите работят.

Планираният атомен данък обаче среща сериозна съпротива от сектора. Най-големите енергийни компании в Германия E.ON и RWE дори заплашиха да закрийт централите предварително, ако налогът бъде въведен.

Брюксел настоява Унгария да свие дефицита си

Еврокомисар Оли Рен смята, че Будапеща трябва да върви по пътя на другите страни членки

Унгария „не може да си позволи“ да отлага намаляването на бюджетния си дефицит. Това заяви еврокомисарят по икономическите и паричните въпроси Оли Рен. През миналата седмица премиерът на страната Виктор Орбан се обяви срещу допълнителни бюджетни съкращения. В момента, когато останалата част от страните членки на Европейския съюз предприемат мерки за фискална консолидация, Унгария не може да си позволи да се отклонява от пътя, каза Рен в интервю за Vasarnapi Hírek, цитирано от Bloomberg.

Няма нужда

Миналия месец Будапеща прекрати преговорите за финансово споразумение

с Международния валутен фонд и ЕС, след като Орбан отказа да предприеме допълнителни мерки, които да свият дефицита под 3% през 2011 г. Будапеща заяви, че досега не е имала нужда от заема от МВФ и няма да има такава и в бъдеще.

В погледна на растежа

Миналата година Унгария намали бюджетния си дефицит до 4% от БВП спрямо рекордния за ЕС недостиг от 9.3% през 2006 г. Предишното правителство беше обещава да свие дупката до 2.8% още догодина. Кабинетът на Орбан обаче не иска да задушва икономическия растеж с допълнителни мерки, след като през 2009 г. БВП намалю с 6.3%. Вместо това правителството сега залага на специален данък за финансовите институции, с който частично да компенсират бюджетния дефицит.

► Еврокомисарят Оли Рен настоява Унгария да влезе в европейските граници за бюджетен дефицит още догодина

СНИМКА BLOOMBERG

Синът на Вагит Алекперов е най-богатият наследник в Русия

Общото състояние на децата милиардери е скочило повече от два пъти

Юсуф Алекперов е най-богатият руски наследник. Като единствено дете на главния изпълнителен директор на „Лукойл“ той оглавява класацията на руското сп. „Финанс“. Състоянието на Вагит Алекперов към момента се оценява на 10.65 млрд. USD.

Топпозиции

На второ място се нарежда единственият син на Алексей Кузмищов, мажоритарния собственик на един от най-големите непублични финансово-промишлени конгломерати „Алфа Груп“. Богатството му е на стой-

ност 7.1 млрд. USD. Челната тройка се допълва от Олег и Марина Дерипаска. Техният баща и собственик на „Русал“ Олег Дерипаска разполага с 6.9 млрд. USD. По-богат от Алекперов, но с трима наследници, които да си поделят състоянието му в размер на 18.8 млрд. USD, е собственикът на „Новолипецки металургически комбинат“ Владимир Лисин. Това поставя децата му на четвърто място в списъка.

Състояние

Общото състояние на наследниците на руските милиардери през 2010 г. е скочило до 250 млрд. USD в сравнение със 107 млрд. USD миналата година. Броят на богатите деца е нараснал от 54 на 86.

► Състоянието на изпълнителния директор на „Лукойл“ към момента се оценява на 10.65 млрд. USD

СНИМКА BLOOMBERG

„Газпром“ с нов коз за сливането с „Нафтогаз“

Москва предлага по-евтин газ за украинците при обединяване на двете компании

Русия излезе с нов аргумент за обединяване на енергийния си гигант „Газпром“ с „Нафтогаз Украйна“. Москва предлага на Киев изравняване на цените на природния газ за население в двете страни, ако компанията се слее, съобщава в. „Коммерсант“.

Регулирани тарифи

Украинците в момента плащат около 50% повече за газ от руснаците - съответно 92 и 60 USD за 1000 куб. м. Тарифите за населението се регулират от правителството и са по-ниски от пазарните. Русия обаче след три години ще трябва да започне да прилага европейската формула за определяне цената на газа за домакинствата - на пазарен принцип.

Хубав договор

Въпросът за дългосрочните договори между „Газпром“ и „Нафтогаз“ и за евентуално-

то сливане на двете компании беше обсъждан още в края на миналата седмица от главния изпълнителен директор на „Газпром“ Алексей Милер и украинския министър на енергетиката Юрий Бойко. Ден по-рано премиерът на Украйна Микола Азаров заяви, че страната си поставя за цел да бъде преразгледана „крайно неизгодната формула“ за газа от Русия. От „Газпром“ смятат, че не бива да се пренаписва „хубавият договор“.

Пробив

За първи път обаче от монополиста заявиха, че гражданите на Украйна имат шанс да получават газ по цените за руските потребители. Това може да стане, ако двете компании се обединят. Киев настоява, че такава сливане е възможно само „на равни начала“. Тъй като двете компании няма как да бъдат сравнявани по стойност, единственият вариант е създаването на смесено предприятие, където всяка от тях ще внесе определени активи. От „Газпром“ казаха, че разговорите са в напреднал етап.

Отчет “Билборд” запази приходите си на 13 млн. лв.

Рекламната компания “Билборд” задържа продажбите си за шестмесечието на годината на 13 млн. лв. Това показва отчетът на дружеството, публикуван пред Българската фондо-

ва борса. Задържането на продажбите обаче се дължи главно на графата “Други”, където през 2010 г. са осчетоводени 635 хил. лв. Година по-рано те са били едва 34 хил. лв. В компанията са влезли и 48 хил. лв. приходи от лихви.

Печалбата на “Билборд” обаче изчезва и за първите шест месеца на 2010 г. дружеството излиза на загуба

от 155 хил. лв. Година по-рано за отчетния период януари - юни рекламната компания беше на печалба от 343 хил. лв.

Вчера на Българската фондова борса се изтъргуваха 1400 акции на публичната компания, а цената им се понижи с 4.76% до 0.70 лв. за брой. Това направи дружеството един от големите губещи.

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ

Рекламатор:
Мирослав Иванов
mivanov@pari.bg
тел. 4395-867

Реклама:
Станислава Атанасова
satanasova@pari.bg
тел. 4395-851

Кризата увеличи новите клиенти на “М+С Хидравлик”

Основните акционери в дружеството отчетоха скок в печалбата си за полугодieto

С близо 25% са се увеличили приходите от нови клиенти на казанлъшкото машиностроително предприятие “М+С Хидравлик”. Това съобщава в. “Пари” директорът за връзки с инвеститорите в компанията Влади Спасов. По думите му кризата е донесла пробив на нови пазари за “М+С Хидравлик”, които до миналата година са били буквално затворени. Компанията се е включила в нови проекти благодарение на търсенето на алтернативи, което са предприели западните контрагенти.

Резултат

Отчетът на дружеството за полугодieto на 2010 г. потвърждава възходящия тренд в продажбите и печалбата му. В края на юни постъпленията от продажби се покачват с близо 50% до 29 млн. лв. Печалбата на машиностроителното дружество за първото шестмесечие на 2010 г. достигна 2.8 млн. лв. спрямо 623 хил. лв. за същия период на миналата година.

“Вече върнахме около

10% от съкращения персонал, разбира се, при условия, които ни правят погъвкави”, обясни Спасов.

По думите му през последните месеци дружеството е диверсифицирало още продажбите си по географски принцип, затова дори да има ново свиване на потреблението в Западна Европа, то ще донесе максимум 10% спад в очаквания резултат на “М+С Хидравлик” до края на годината.

Акционери

Ръстът в показателите на компанията не е изолиран случай. Съживяването на машиностроителите личи от резултатите на “Стара планина Холд” и “Индустриален капитал холдинг”. Двете компании са основните акционери в “М+С Хидравлик”. Обявените вчера данни за “Стара планина” показват 8-кратен ръст на печалбата до 3.8 млн. лв. Освен “М+С” “Стара планина” консолидира резултатите на още две предприятия от тежката индустрия - “Елхим Искра” и “Хидравлични елементи и системи”. И

► Новите пазари помогнаха на “М+С Хидравлик” да увеличи продажбите си с близо 50%

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

двете борсовотъргувани компании отчетоха ръст във финансовите си показатели за шестмесечието.

В структурата на “Индустриален капитал холдинг” освен “М+С Хидравлик” влизат друг машиностро-

ител - “Емка”, както и негубличните компании “Силома” и “Руболт”. Силостренската компания “Силома” е производител на отрезни машини и системи, а “Руболт” е един от основните производители

на крепежни елементи в България. Данните в консолидирания отчет на мажоритарния собственик “Индустриален капитал холдинг” показват ръст в печалбата до 5 млн. лв. спрямо отчетената 311

хил. лв. към шестмесечието на 2009 г. Така прогнозите, че машиностроителните компании ще са един от водещите двигатели при възстановяването на българската икономика, отново се потвърждават.

“Монбат” форсира продажбите си с 63%

► Атанас Бобоков

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

Печалбата на акумулаторния производител се повишава с 37%

Консолидираните продажби на “Монбат” АД през първите шест месеца на 2010 г. са се увеличили с 63.1% на годишна база, показва отчетът на компанията, предаден на БФБ. Показателят достига 71.1 млн. лв. спрямо 43.6 млн. лв. в края на юни миналата година. Основ-

ната причина за ръста са външните пазари, на които търгува компанията. Преди дни председателят на УС на “Монбат” Атанас Бобоков заяви, че компанията е затрупана с поръчки и може да продаде повече, отколкото може да произведе.

Прогноза

Общите приходи на акумулаторния завод, които почти изцяло се формират от продажбите, са се повишили с 63.4% на годишна база и в

края на юни 2010 г. достигат 71.8 млн. лв.

По мнението на Атанас Бобоков една от причините за сериозния ръст във финансовите резултати е ниската база на приходите през кризисната 2009 г. Според него оборотът на компанията в края на 2010 г. ще е с около 30% ръст на годишна база. Разходите за дейността на акумулаторния производител са се увеличили с 68.3% до 62 млн. лв.

Резултат

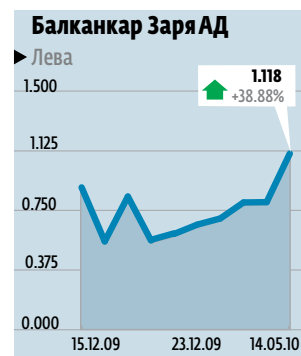
Печалбата на “Монбат” за първите шест месеца на тази година се е повишила с 36.9%. Положителният финансов резултат достига 8.6 млн. лв. спрямо 6.3 млн. лв. за съпоставимия период на миналата година. Сесията вчера донесе 0.76% ръст за акциите на “Монбат”, което е част от Sofix. В общо 10 сделки бяха прехвърлени 2045 лота, а цената на заваряне достигна 6.59 лв. за акция.

Резултат „Балканкар Заря“ удвои продажбите си

Базираното в Павликени машиностроително предприятие „Балканкар Заря“ удвои продажбите си за полугодията на 2010 г. до 3.16 млн. лв. Това показва консолиди-

раният отчет на компанията, представен пред Българската фондова борса. Почти изцяло постъпленията от продажби идват от реализирана продукция. В края на отчетния период компанията намалява загубата си до 668 хил. лв., което е двоен спад. Причината за загубата

според доклада за дейността на „Балканкар Заря“ са разходите за лихви по облигационния заем и лихвените разходи по други заемни привлечени средства. За загубата натежават и постоянните производствени разходи, които не може да бъдат редуцирани под определена равно-

весна точка на оптималните производствени пропорции. Пак според доклада дружеството успява да забави темпа на увеличение на загубата до 236 хил. лв. през второто тримесечие на 2010 г. спрямо 399 хил. лв. за предходния отчетен период на 2010 г. Оперативната загуба (ЕБИТ) през

второто тримесечие е 22 хил. лв. спрямо 196 хил. лв. през първото тримесечие на 2010 г. В дружеството предстои да се извърши увеличение на капитала. „Балканкар Заря“ търси 1.3 млн. лв. от акционерите си заради отрицателния си капитал, който се получи след загубата през миналата година.

Застрахователите пренасочв

Вложенията в банкови депозити са намалели с 5% за първите шест месеца

Инвестиции на застрахователите, в ХИЛ. ЛВ.

■ Н1 2009 г. ■ Н1 2010 г.

ОБЩО ЗАСТРАХОВАНЕ

Акции

Облигации

ДЦК

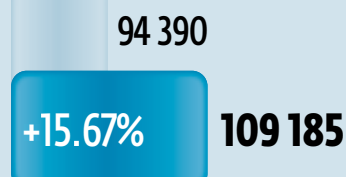

Депозити в банки

ОБЩО ЗА ПАЗАРА

Акции

Облигации

ДЦК

Депозити в банки

ЖИВОТО

Акции

+57.79%

Облигации

+19.24%

ДЦК

+26.93%

Депозити в банки

-22.13%

Инвестициите на застрахователите в банкови депозити са се свили с 5.1% през първото полугодие на 2010 г. Това показват изчисленията на в. „Пари“ на база официалните данни на Комисията за финансов надзор към 30 юни тази година. Влоговете на сектора са за 670.1 млн. лв., а година по-рано бяха 705.8 млн. лв.

По-слабият интерес към депозити се компенсира със сериозен ръст при инвестициите в държавни ценни книжа (ДЦК). Вложенията пари в дълговите книжа са се увеличили с 19% през

първите шест месеца на 2010 г. Вложенията в държавни облигации достигат 457.8 млн. лв., а към 30 юни 2009 г. бяха 384.7 млн. лв. Мениджъри на компанията в бранша обясниха понижението на парите в депозити с по-ниските лихви, които предлагат банките. По думите им сигурността на ДЦК и по-високата доходност тласка сектора към тези вложения.

Причини

Данните на небанковия надзор показват, че с основна тежест за спада на инвестициите в депозити

е понижението на банковите влогове в животозастраховането. Депозитите в сегмента са се свили с 22.1% на годишна база и в края на юни тази година са 191.9 млн. лв. Животозастрахователните дружества са инвестирани най-много от активите си в ДЦК, като към 30 юни в държавен дълг са вложени 230.5 млн. лв. Повишението спрямо съпоставимия период на миналата година е 26.7%. „Компаниите избират да инвестират в ДЦК заради спада на лихвите по депозитите, който оказва влияние на инвестициите

в други инструменти“, коментира Андрей Александров, изпълнителен директор на ЗАД „Алианс България Живот“. Според Георги Георгиев, изпълнителен директор на „ЗК Уника Живот“ АД, по-малкото пари в депозити за сметка на държавни ценни книжа се дължат на факта, че дружествата търсят по-висока доходност. „ДЦК отразяват несигурността на финансовите пазари и тяхната доходност се предполага, че ще е устойчиво висока през следващите години“, обясни Стоян Проданов, изпълнителен директор

на „ЗД Бул Инс“ АД. По думите на Коста Чолаков, изпълнителен директор на „Интерамерикан България“ ЗЕАД, компанията следват политика за инвестиции в нискорискови инструменти, а ДЦК винаги се считат за най-сигурния инструмент.

Обратна зависимост
Общозастрахователните дружества от своя страна са увеличили експозициите си в банкови депозити с 4.1% и към 30 юни 2010 г. влоговете им са 478.2 млн. лв. Вложенията на компанията в ДЦК обаче

са се повишили далеч по-сериозно спрямо банковите депозити. Дружествата в общото застраховане са вложили в държавен дълг 227.3 млн. лв., като за първите шест месеца на 2010 г. това е ръст от 11.9%.

Според Стоян Проданов може да се окаже, че депозитите в някои банки са по-сигурни от дълговите книжа на определени държави, които са с големи бюджетни дефицити.

Апетит към риск

Първите шест месеца на годината показаха, че инвестициите в акции и на

Отчет Продажбите на „Булгартабак“ се увеличиха с 21%

Продажбите на държавното предприятие „Булгартабак холдинг“ АД са повишили с 20.8% на годишна база, показва консолидираният отчет на компанията,

предаден на фондовата борса. Показателят на холдинга достига 129.2 млн. лв. спрямо 106.9 млн. лв. в края на юни 2009 г. Дъщерните фабрики на „Булгартабак“ в София и Благоевград са с основна заслуга за повишението на финансовите показатели на холдинга, тъй като и двете дружества изненадаха приятно инвеститорите с

индивидуалните си отчети за първото полугодие. И двете тютюневи фабрики отчетоха повишение на приходите си основно заради по-високия износ през първите шест месеца на 2010 г. Общите приходи на „Булгартабак“ се увеличават с 16.5% и в края на юни достигат 136 млн. лв. Разходите за дейността на холдинга

за първите шест месеца на тази година са се понижали с 0.7% до 127.3 млн. лв. Растящите приходи и намаляващи разходи водят и до реализиране на 7.5 млн. лв. печалба от държавния тютюнев холдинг. В края на юни миналата година дружеството беше с 11.4 млн. лв. загуба. „Булгартабак“ взе общо

1.11 млн. лв. дивидент от печалбата за 2009 г. от дъщерните си фабрики в София и Благоевград. От своя страна холдингът разпредели 2.3 млн. лв. дивидент, от които 1.84 млн. лв. за държавата. Днес книгата на „Булгартабак“ загубиха 9.99% от стойността си до 17 лв. за акция. В една сделка минаха 6000 лота.

ат инвестициите си към ДЦК

на годината

ЗАСТРАХОВАНЕ

18 229

28 763

129 624

154 565

181 561

230 462

246 416

191 873

банки

двата сегмента в застраховането са се повишили. Рисковите вложения на животозастраховането са се увеличили с 57.8% на годишна база до 28.8 млн. лв. Инвестициите на общото застраховане в акции и дялове на инвестиционни фондове отчитат 5.6% ръст до 80.4 млн. лв. Общо за пазара високорисковите вложения са 109.2 млн. лв., или с 15.7% повече спрямо края на юни миналата година. Според Георги Георгиев до ръст на инвестициите в акции са довели нови експозиции и ръст в цената на

книжката. „Има раздвижване при инвестиционните застраховки, което води и до нови покупки на книжа“ твърди Георгиев. По думите на Андрей Александров сега е подходящо да се влагат пари в рисковите инструменти.

Мениджърите на компаниите в бранша бяха категорични, че консервативната инвестиционна политика ще се запази до края на тази година.

Атанас Христов

Написаното не е препоръка за вземане на инвестиционно решение.

Коментари

Депозитите в някои банки са по-сигурни от ДЦК на държави в дългови проблеми

Нормално е инвестициите в депозити да намаляват, тъй като доста банки намалиха лихвите. Затова и дружествата свиха експозициите си във влогове. Освен това ДЦК отразяват несигурността на финансовите пазари и тяхната доходност се предполага, че ще е устойчиво висока през следващите години. Приема се, че ДЦК отразяват риска в страната. Освен това депозитите в някои банки може да се окаже, че са по-сигурни от дълговите книжа на определени

Стоян Проданов,
изпълнителен директор
на „ЗД Бул Инс“ АД

държави, които са с големи бюджетни дефицити.

Не мога да кажа дали заради нови експозиции или ръст в цените на акциите са се повишили тези средства. Това зависи от книгата, в които е инвестирани. За нашия капиталов пазар няма съществено значение, дори индексите са се понижали от началото на годината. Ако парите са вложени в акции от ЕС или САЩ, както вероятно е станало, тези книжа са малко на плус. Освен това

тази статистика не е съвсем съвършена, защото в нея се включват и дялове във фондове, голяма част от които са консервативни. Но тези вложения се отчитат в една графа и не може да се даде детайлна картина.

Има висока корелация между инвестициите и изгледите за икономиката и капиталовия пазар. Когато се появят сигнали за излизане от кризата, тогава ще се увеличат и рисковите вложения. Това няма да стане преди 2011 г.

Съобразяваме се и с разписаните в закона лимити при инвестиране на резервите

Без да съм правил детайлен анализ на данните, 5% спад на вложенията в депозити не е голяма разлика. Според мен това се дължи на цялостната политика за инвестиции в нискорискови инструменти, а ДЦК винаги са се считали за най-сигурния инструмент. Сигурно е съобразено и със законодателството, където има разписани лимити за инвестиции в различни инструменти. Има по-ре-

Коста Чолаков,
изпълнителен директор на „Интерамерикан България“ ЗЕАД

зервирано отношение към всички видове инвестиции.

Не мога да кажа на какво се дължи ръстът на вложенията в акции. При нас няма повишение на тези инвестиции. Съсредоточили сме се в ДЦК и депозити, доколкото ни позволява законът. Акциите не са сигурен инструмент, но е възможно да има колеги, които да са решили да инвестират в него.

Консервативната политика ще продължи и няма очаквания за повишаване на апетита към риск. Много компании в глобален мащаб претърпяха сериозни загуби от рисковите инвестиции и това дълго време ще определя бъдещите вложения. Уроците са прекалено скоростни. В нашата група няма задания за купуване на акции, а по-скоро стремежът е към сигурни инструменти.

До края на 2010 г. няма да се поемат рискове

По-малкото пари в депозити за сметка на държавни ценни книжа се дължат на факта, че компаниите търсят по-висока доходност. От началото на годината лихвите по влоговете се понижиха и това е причината компаниите да се преориентират. Не мисля, че при нас картината е както на целия пазар. За мен и двата инструмента са еднакво сигурни, разбира се, ДЦК винаги се приемат за по-нискорискови. Банковата система също е стабилна, с добри кредитни рейтинги и показатели и няма опасност от фалити.

Повечето инвестирани пари в акции се дължат

Георги Георгиев,
изпълнителен директор
на „ЗК Уника Живот“ АД

и на двата фактора - нови експозиции и ръст в цената на акциите. Има раздвижване при инвестиционните застраховки, което води и до нови покупки на книжа. Предполагам, че консервативният подход при инвестициите ще се запази поне до края на годината и няма да се поемат много рискове.

Времената са много подходящи за рисковите инвестиции

Като цяло компаниите избират да инвестират в ДЦК заради спада на лихвите, който оказва влияние на инвестициите в други инструменти. Понижението на лихвите по влоговете оказва по-съществено влияние, отколкото желанието за инвестиция в по-сигурен инструмент.

Въпреки че се увеличават инвестициите в акции за животозастраховането, нашият портфейл остава с добра диверсификация и процентът на рисковите инструменти в него е нисък.

Андрей Александров,
ЗАД „Алианс България Живот“

Анализът е показал, че моментът за тези инвестиции е подходящ.

Ръстът идва както от положителното движение на капиталовите пазари, така и от новите експозиции.

Ръстът на долара увеличи двойно загубата на „Петрол“

Дистрибуторите на горива повишиха приходите си с 6%

Дистрибуторите на горива, с чиито акции може да се сключват сделки на фондовата борса, повишиха приходите си с 5.83% през първите шест месеца на 2010 г. Това показват излезлите консолидирани отчети на „Петрол“ АД и „Топливо“ АД. Общият оборот на двете компании в края на юни тази година е 591.45 млн. лв. спрямо 558.9 млн. лв. за съпоставимия период на 2009 г. Продажбите, които са с основна тежест в приходите и на двете дружества, са се повишили с 5.78% на годишна база и за полугодieto на тази година са 588.2 млн. лв.

Поотгелно

По-висок ръст на приходите отчита „Петрол“, като оборотът на дружеството се повишава с 6.6% и достига 512.4 млн. лв. Продажбите на компанията са 509.4 млн. лв., като се повишават с 6.35% на годишна база.

Общите приходи на „Топливо“ АД, което освен с горива търгува и със строителни материали, са се увеличили с 1.2% и към 30 юни тази година са 79.1 млн. лв. Продажбите на дружеството са 78.8 млн. лв., което

е с 2.25% повече спрямо полугодieto на миналата година.

Загуба

Общата загуба на двете компании е 8.4 млн. лв. спрямо 4.1 млн. лв. за шестте месеца на миналата година. Основна тежест има отрицателният финансов резултат на „Петрол“, тъй като „Топливо“ е на печалба.

Данните в консолидирания отчет показват 104.5% ръст на загубата на „Петрол“, като за полугодieto дистрибуторът на горива е с отрицателен резултат от 8.7 млн. лв. Според главния счетоводител на „Петрол“ Десислава Тодорова основната причина за това е ръстът на финансовите разходи и по-точно преоценката на щатски долари. За полугодieto на тази година разходите на „Петрол“ в перото „Отрицателни разлики от промяна на валутни курсове“ са 9.9 млн. лв. За сравнение през първите шест месеца на миналата година тези разходи бяха едва 30 хил. лв. „Дъщерното ни дружество, което внася петрол, има по-дълги

кредитни експозиции и отложени плащания“, обясни Десислава Тодорова. По думите ѝ един танкер петрол може да се плати и след три месеца, а тогава курсът на долара може да е доста по-висок. „Миналата година щатската валута беше с относително стабилен курс“, добави Десислава Тодорова.

Печалбата на „Топливо“ АД се повишава със 140% на годишна база и към 30 юни положителният резултат на компанията е 322 хил. лв.

Търговия

Въпреки удвоената загуба вчерашната сесия донесе 9.7% ръст за книгата на „Петрол“ АД. В общо три сделки бяха прехвърлени 105 лота, а цената на затваряне се повиши до 2.929 лв. за акция. Капитализацията на дружеството се повиши с 28.3 млн. лв. само за един ден и достигна 320 млн. лв.

Последната сделка по позицията на „Топливо“ е от 24 август, когато 40 лота сменяха собственика си на цена 3.30 лв. за акция.

Атанас Христоф

▶ Продажбите на дистрибуторите на горива достигнаха 509.4 млн. лв. в края на юни тази година

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Zara вече ще продава и онлайн

Испанската Inditex навлиза на интернет пазара в шест европейски страни

Европейският лидер в търговията на дребно - испанската Inditex - започва да предлага онлайн дрехите с най-известната си марка Zara от четвъртък. Стоките ще са достъпни в шест избрани европейски държави - Испания, Германия, Франция, Италия, Португалия и Великобритания, като от 2011 г. към тях ще бъдат добавени американският, японският и южнокорейският интернет пазар.

Потенциал

Навлизането на Zara в онлайн сектора е знак за потенциален бум на пазара, прогнозира експерти. Във Франция делът на онлайн продажбите на дрехи през миналата година е бил 5.6% от цялата интернет търговия срещу 2.5% в Испания и 10% във Великобритания. Според проучване на Nielsen Institute дрехите са втората най-търгувана стока във виртуалното пространство след самолетните билети и преди книгите. Дългосрочната цел на Inditex е да разшири интернет обхвата си до всичките 77 държа-

▶ От 2011 г. вогещата марка на испанската Inditex Zara ще се предлага и на онлайн пазара в девет държави

СНИМКА BLOOMBERG

ви, в които вече присъства физически.

Конкуренция

Повечето големи марки отдавна са онлайн. От 1997 г. GAP се предлага в САЩ, а от 16 август - в мрежата на

общо 55 страни по света, което генерира 1.1 млрд. USD, или 7.7% от приходите на веригата. От 1998 г. шведската H&M също присъства в 7 държави, а от 16 септември планира да навлезе и в Германия.

Георги Ранделов поема Microsoft България

Бившият изпълнителен директор на IBM у нас поема поста от Огнян Киряков

Бившият изпълнителен директор на IBM България Георги Ранделов поема поста генерален директор на българското представителство на Microsoft, съобщиха от софтуерната компания. Той ще замени напусналия през юли Огнян Киряков.

Наследство

Ранделов поема българското представителство на Microsoft в момента, в

който компанията залага активно на последната версия на операционната система Windows и офис пакета си Office 2010, представен по-рано тази година. Въпреки че Microsoft не отчита финансови резултати на регионално ниво, от компанията коментират, че резултатите ѝ през последните години са били добри дори и заради влиянието на кризата. Доказателство са продажбите на Windows 7, който стигна пазарен дял над 12% у нас само 5 месеца след официалния си дебют в края на миналата година.

Карьера

Професионалното развитие на Ранделов започва от поста продуктово мениджър в компания - партньор на IBM, след което следва 15-годишна международна кариера в самата ИТ компания. Той е неин генерален директор до 2008 г., когато започва да отговаря за бизнес развитие на стратегически проекти, малък и среден бизнес във Великобритания, Швейцария, Германия, скандинавските държави и Австрия. През последните 5 месеца Ранделов се е занимавал с консултантска дейност.

ЕВН влага 100 млн. лв. в централа за когенерация

Електроразпределителното дружество ЕВН България започна в Пловдив строителство на нова инсталация за когенерация (комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия). Централата ще се намира на територията на ТЕЦ Пловдив-Север, а инвестицията е на стойност над 100 млн. лв. С реализацията на проекта

ЕВН България ще получи най-модерното комбинирано производство на топлинна енергия и електроенергия не само в България, но и на Балканите, твърдят от енергийната компания. Въвеждането в експлоатация на съоръженията се очаква да стане до края на 2011 г. Топлоцентралата Пловдив-Север е построена преди 30 го-

дини и част от мощностите ѝ са вече извън експлоатация, казаха от ЕВН. Това е причината енергийната компания да започне амбициозния проект. От ЕВН припомнят, че увеличаването на дела на производството на енергия чрез когенерационен метод е сред приоритетите на Европейския съюз в областта на енергетиката.

BlackBerry склони глава и в Индия

Производителят на устройствата обещава достъп до комуникацията на потребителите от 1 септември

Производителят на смартфоните BlackBerry канадската Research In Motion обеща да спазва и изискванията на индийското правителство до крайния срок, определен за това. До 1 септември компанията ще осигури на властите в страната достъп в реално време до данните за комуникацията на потребителите ѝ, пише Reuters. Междувременно от индийското правителство обявиха, че удължават крайния срок за предоставяне на пълен достъп до иначе кодирана информация с още 60 дни. През това време ще текат тестове на системите, интегрирани от канадската компания.

Критику

RIM е критикувана, че цялата комуникация на потребителите на устройствата ѝ минава през собствени сървъри на компанията, което пречи на разследващите

власти. В началото на месеца компанията бе изправена пред забрана на част от услугите си в Саудитска Арабия. Тя бе избегната, след като RIM обеща да постави свой сървър на територията на страната. Най-вероятно подобен ще бъде изходът от ситуацията и в Индия, където около 1 млн. души използват BlackBerry.

Решение

В понеделник в Индия бе проведена спешна среща на Министерството на вътрешните работи на страната и представители на Министерството на телекомуникациите, Бюрото за разследване и Националната организация за технологични изследвания. След нея стана ясно, че RIM е излязла с конкретни предложения за осигуряване на достъп до информацията за потребителите си в страната на съответните власти. Те ще бъдат въведени в употреба веднага, а тестването им ще продължи около 2 месеца, коментират в официално изявление от вътрешното министерство на Индия.

Intel навлиза при мобилните телефони

► Главният изпълнителен директор на Intel Пол Отелини ще се опита да диверсифицира бизнеса на компанията с изкупуването на мобилното погрязеление на Infineon

СНИМКИ BLOOMBERG

Производителят на чипове купи подразделение на германската Infineon за 1.4 млрд. USD

Най-големият производител на компютърни чипове в света Intel затвърди намеренията си за лидерство и при мобилните телефони с изкупуването на част от германската Infineon. Сделката между двете компании е на стойност 1.4 млрд. USD и ще даде на американците по-широк достъп до различни технологии, между които са Wi-Fi, 3G мрежи през мобилни телефони, WiMax и Long-Term Evolution (LTE, или четвърто поколение мобилни мрежи).

Разпределение

Ходът на Intel идва в момент, когато смартфоните набират все по-голяма популярност, а продажбите

им растат непрекъснато. Търсенето на решения за безжична свързаност върви стабилно нагоре, коментира главният изпълнителен директор на гиганта Пол Отелини. По думите му сделката на тази част от бизнеса на Infineon ще помогне на компанията му да затвърди позициите си във втория най-важен аспект от бизнеса ѝ - безжичната комуникация. Така вече ще можем да предлагаме пълния спектър от решения в тази област, добави той.

Infineon е на четвърта позиция по пазарен дял сред производителите на този тип решения, а пазарният ѝ дял за миналата година е 11%, показват данните на Linley Group. Нейните продукти се използват от компании като Apple, Nokia, Samsung и др.

Доста по-смислена

Intel от своя страна се опитва да развие присъстви-

ето си при смартфоните, таблетите и нетбуковете, сочени за най-горещите продуктови категории на пазара през следващите години. Анализатори определиха тази сделка като доста по-смислена в сравнение с изкупуването на производителя на софтуер за сигурност McAfee срещу 7.68 млрд. USD, което стана факт по-рано този месец. Ходът е и първата толкова сериозна стъпка на компанията срещу конкурентите ѝ в сегмента на мобилните телефони, в които влизат още Marvell, ARM и др.

Освен по-широко пазарно присъствие сделката за изкупуването на Infineon ще позволи на Intel да диверсифицира и приходите си в момент, когато компанията понижава финансовите си прогнози. Новите очаквания за третото тримесечие са приходи от 10.8 млрд. USD спрямо предвидяни-

те досега 11.2 млрд. USD. Числата накараха анализаторите да прогнозира по-слабо представяне на целия компютърен пазар. Продажбите на Intel се считат за бенчмарк за сектора, тъй като компанията държи над 80% от продажбата на процесори. Негативните очаквания бяха потвърдени от лидерите в производството на компютри в света Hewlett-Packard и Dell.

Сделката за изкупуването на Infineon вече е одобрена от бордовете на директорите на двете компании и ще бъде приключена в началото на 2011 г.

11

► процента е дялът на Infineon на пазара на чипове за мобилни устройства

YouTube започва да продава филми

Тестовите за услугата вървят от януари

Най-големият сайт за видеообмен в света YouTube планира да предлага на потребителите си да гледат легално филми срещу заплащане, съобщава Financial Times. Компанията, притежавана от лидера в търсенето през интернет Google, вече води преговори с водещите студиа в Холивуд, а тестовите на услугата са започнали още през януари.

Бизнес модел

Тази стъпка ще изкара Google в конкуренция с Apple, която също се опитва да отхапе лъвския пай от дигитализацията на киното по

света. Плановите са търсачката да използва своя сайт, през който се провеждат над 60% от онлайн търсенията, за да насочва потребителите към платеното съдържание. Това е поредната стъпка на YouTube към намирането на успешен бизнес модел. Компанията смята да иска по около 5 USD за гледането на филм през сайта.

Технология

При използването на новата услуга на YouTube филмите няма да се свалят на харддиска на потребителите, а ще се гледат "на живо" - т. нар. стрийминг. Услугата е подобна на предлаганото от сайта Netflix, където месечната такса за гледане на филми е 8.99 USD.

Genzyme пак отхвърли офертата на Sanofi

► Френският фармацевтичен гигант Sanofi е готов на всичко, за да придобие биотехнологичната компания Genzyme

Опит за враждебно придобиване е най-вероятната следваща стъпка

Американската биотехнологична компания Genzyme Corp. отхвърли официалната оферта за придобиване, отправена от френската Sanofi-Aventis SA на стойност 18.5 млрд. USD. Според базирания в Кеймбридж иноватор предлаганата сума от 69 USD на акция подценява продуктите ѝ портфолио. Часове преди отговора на компанията пазарната стойност на ценните ѝ кни-

жа скочи до 70.5 USD.

Оттук нататък

В неделя Sanofi отправи публична оферта за придобиване, идентична с неформалните преговори от последния месец. Genzyme вече отказа веднъж предложението по-рано този месец. Според анализатори следващата стъпка на Sanofi ще бъде процедура по враждебно придобиване, при която предложението се отправя директно към акционерите на дружеството. Говорители на компанията споделиха пред WSJ, че са готови на всичко, за да до-

ведат сделката до успешен финал.

Въпрос на цена

Цената е с 38% над стойността на акциите, преди френският гигант да обяви интереса си към сделката. Прагът, който Sanofi е готова да плати, е 70 USD на акция, докато по непотвърдени данни главният изпълнителен директор на Genzyme Хенри Търниър очаква още по-високо предложение. Проучване на Reuters поставя потенциалната цена в диапазона 73-83 USD на акция, като 77.90 USD се смята за най-веро-

ятната крайна стойност.

Стратегия

Сделката е част от усилията на Sanofi да диверсифицира продуктите си портфолио отвъд двете блокбастърни лекарства Lovenoх и Plavix. Щатската комисия по контрола на храните и лекарствата (FDA) вече одобри производството на генеричен вариант на Lovenoх, разработен от Novartis AG и Momenta Pharmaceuticals Inc. Патентът на Plavix пък, който е най-продаваният медикамент в света след лидера на Pfizer Lipitor, изтича през 2012 г.

16 ПАЗАРИ

Цени на петрол и петролни продукти

Table with 5 columns: Вид, Бюрсa, Единица, Август, Септември. Rows include Сувор петрол, Брент, Газов, Природен газ, Бензин 95, Нафта.

Спот цени на цветни метали

Table with 5 columns: Вид, Бюрсa, Единица, Цена, Зм. Rows include Мед, Калай, Олово, Цинк, Алюминий, Никел, Алюминиева сплав.

Курсове за митнически оценки

Table with 4 columns: Валута, Код, За, Стойност. Lists various international currencies and their exchange rates.

Валутният курс за митнически цели е курсът на БНБ определен в предпоследната сряда от месеца и публикуван този или на следващия ден...

Курсове на чуждестранни валути

Table with 5 columns: Валута, Код, За, Стойност, Разлика. Lists exchange rates for various foreign currencies.

Обменни курсове на чуждестранните валути към лева за 31.08.2010 година. Тези курсове се основават на чл. 29, ал. 2 от Закона за БНБ и референтните курсове на ЕЦБ...

Фючърси на агрокултури

Table with 5 columns: Вид, Разновидност, Бюрсa, Единица, Септември. Rows include Пшеница, Царевица, Ечемик, Памук, Какао, Кафе, Соя, Захар.

Бюрсa: CBOT - Чикагска стокова бюрсa; CME - Чикагска търговска бюрсa; NYBOT - Нюйоркска стокова бюрсa; ASE - Австралийска стокова бюрсa

Цени на благородни метали

Table with 5 columns: Вид, Бюрсa, Единица, Купува, Продава. Rows include Злато, Сребро, Платина, Паладий, Родий.

Източник: Bloomberg

Мерни единици: 1 бу. соя = 27.216 кг; 1 бу. царевица = 25.4016 кг; 1USD = 1 U.S. cent 1бу. овес = 15.4224 кг; 1 lb. = 0.4536 кг; 1 cwt = 50 кг; 1 gal. = 3.785 л; 1 MT = 1000 kg

Table with 6 columns: Райфайзен Асет Мениджмънт, Тип, Валута, Емисионна стойност, Цена при обротно изкупуване. Lists various investment funds.

Котировки на взаимните фондове

Large table with multiple columns: Фонд, Тип, Ем. ст./сп, ЦОМ, Допустимост и Риск, etc. Lists numerous mutual funds and their performance metrics.

Table with 5 columns: Тип, Валута, Емисионна стойност, Цена на обр. изкупуване. Focuses on Piraeus Funds.

Table with 5 columns: Фондове, управлявани от "Паийнър Инвестиъмънт Австрия", Клас дялови единици, Валута, Емисионна стойност, Цена при обротно изкупуване.

Table with 5 columns: Взаимен фонд, Нетна стойност на активете на дял (НСАД), Емисионна стойност (цена при покупка), Цена при обротно изкупуване.

Table with 5 columns: Доходност, Стойност за едн дял 30.08.2010 г., Цена на обр. изк., От началото на годината, За последните 12 месеца.

Table with 5 columns: ПРЕХВЪРЛЯНЕ ОТ, Ти Бу Ай Евробонг, Ти Бу Ай Комфорт, Ти Бу Ай Хармония, Ти Бу Ай Динамик.

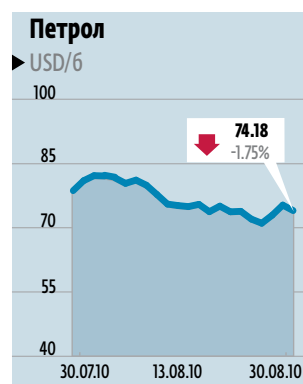

Индекс на деня

0.49

► процента се понижи щатският индекс Dow Jones и достигна 10 100 пункта

” По време на борсовата сесия в понеделник измерителният загуби 50 пункта от стойността си. Опасенията около забавянето на икономическия ръст на САЩ събориха индексите

” Цената на петрола отбеляза понижението и по време на вчерашната сесия в Ню Йорк достигна 74.18 USD/б. Поскъпването на долара спрямо еврото се отрази неблагоприятно върху стойността на нефта

Стока на деня

2.07

► процента гобави кафето сорт Арабука на борсата в Ню Йорк и достигна 4024 USD/т

” Кафето добави 82 USD към стойността си на последната борсова сесия. Големият интерес на инвеститорите продължава да влияе положително върху цената на суровината

Bank of Japan прие нови икономически стимули

Японската централна банка излезе с решение да улесни допълнително монетарната политика в страната като част от борбата срещу продължаващото поскъпване на йената. На провела се вчера среща бордът на централната банка взе решение да бъде разширена програмата за стимулиране на финансовия сектор. Към отпуснатите през декември 20 трлн. JPY (236.4 млрд. USD) като стимули за финансовия сектор под формата на тримесечни заеми се добавят нови 10 трлн. JPY (118.6 млрд. USD) със срок на връщане шест месеца. Бизнес всекидневникът Nikkei обяви, че мерките, приети на заседанието вчера, включват и удължаване на програмата на централната банка за отпускането на нисколихвени ипотечни кредити за закупуването на нови жилища.

Отделно от това беше взето решение основният лихвен процент да се задържи на рекордно ниско ниво от 0.1%. По

Георги Георгиев
ggeorgiev@pari.bg

” Японската валута се търгува за 84.68 USD/JPY срещу долара, което е поскъпване с 0.66%

този начин ще се окуражи понижението на лихвите при търговските банки и ще се увеличи ликвидността в икономиката.

Все пак обявяването на взетите решения не успя да понижи стойността на йената спрямо основните валути заради опасенията на анализаторите, че мерките далеч няма да са достатъчни да преобърнат пазара. На последната сесия японската валута се

търгува за 84.68 USD/JPY срещу долара, което е поскъпване с 0.66%. Спрямо еврото котировките се движеха на нива от 107.73 EUR/JPY, или повишение от 0.91%.

На печалба излязоха и индексите от Азиатския и Тихоокеанския регион. Регионалният индекс MSCI Asia Pacific се повишава с 1.2% до 118.23 пункта, а за борсовия оптимизъм помогна и обещанието на Федералния резерв от края на миналата седмица да продължи да подпомага растежа на американската икономика със смекчената си парична политика. Главният японски индекс Nikkei 225 се повиши с 1.76% до 9149.26 пункта, а токийският ToPIX се покачи с 1.17% до 829.21 пункта. В Австралия S&P/ASX 200 се повиши с 1.9% до 4452.7 пункта, воден от добивните компании. Акциите на най-голямата минна компания в света BHP Billiton поскъпнаха с 1.5% на борсата в Сидни, след като цените на металите се повишиха.

► Решенията, взети по време на свиканата от губернора на Bank of Japan Масаки Ширакава среща, покачиха индексите, но не можаха да повлияят на йената

Икономическите данни за страната от днес показаха, че оперативните печалби на австралийските компании са нараснали три пъти повече от очакваното през второто тримесечие. Те са се повишили с близо

19% спрямо първите три месеца на годината, когато се увеличиха с 4.3 на сто.

В Сеул Kospi нарасна с 1.8% до 1760.13 пункта, докато главният индекс на борсата в Хонконг Hang

Seng се повиши с 0.7% до 20 737.22 пункта. Компаниите от потребителския и суровинния сектор донесоха на широкия китайски индекс Shanghai Composite ръст от 1.6% до 2652.66 пункта.

Царевичката достигна 14-месечен рекорд Доларът започна седмицата на зелено

Георги Георгиев
ggeorgiev@pari.bg

” На борсата в Чикаго фючърсите на царевичката за декември се търгуваха при 175 USD/т, което е повишение от 2%

Цената на царевичката се покачи до 14-месечен рекорд заради спекулации, че САЩ може да не успеят да оправдаят предварителните прогнози за рекордни добиви през тази година. По данни на Accuweather.com през последната седмица в районите на Средния запад на САЩ, където се отглежда най-много царевичка, се наблюдава недостиг на влага, като според прогнозите това ще продължи поне още една седмица. Неблагоприятни условия за зрееването на основната фуражна култура се забелязват и в редица

области на Аржентина и Австралия.

В резултат на това експерти от Световния съвет по зърното не изключват вероятността реколтата от царевичка в света да бъде по-ниска, отколкото прогнозираната само месец по-рано. Миналата седмица Световният съвет по зърното преразгледа в посока надолу прогнозата си за добива от пшеница в световен мащаб.

Междувременно търсенето на царевичка по световните пазари продължава да е голямо главно заради наводненията в Китай, при които бяха унищожени значителни площи с основната фуражна култура. На борсата в Чикаго фючърсите на царевичката за декември се търгуваха при 175 USD/т, което е повишение от 2%. При пшеницата поскъпването стигна 2.8% до 263 USD/т заради увеличените прогнози за внос на зърно в Русия.

► Липсата на влага в районите на Средния запад на САЩ, където се отглежда най-много царевичка, е основната причина за поскъпването

СИМКИ BLOOMBERG

Доларът започна седмицата на зелено

В началото на новата седмица щатският долар успя да заличи част от натрупаните загуби през последните три дни на миналата седмица. До началото на борсовата сесия в САЩ доларът се радваше на силен интерес от страна на пазарните участници, като отчете повишение от 0.43% до 1.27 EUR/USD.

За доброто представяне на зелените пари спомогнаха както слабите данни от еврозоната, така и някои положителни макроикономически показатели от другата страна на Атлантическия океан. С най-голямо влияние очаквано бяха новините за личните разходи на домакинствата за юли, които отчетоха по-голям ръст от прогнозния през месеца и по този начин усилиха ефекта от петъчните позитивни данни за американската икономика.

Георги Иванов,
"БенчМарк Финанс"

” На последната сесия доларът отчете повишение от 0.43% до 1.27 EUR/USD

С напредването на седмицата обаче фокусът на трейдърите най-вероятно ще започне да се насочва към данните за заетостта в неселскостопанския сектор в края на текущия период.

Предварителните прогнози сочат трети пореден спад на показателя, след като през юли и август американската икономика загуби работни места в тази сфера. По-конкретен ефект върху долара обаче можем да наблюдаваме, ако реалните стойности на индикатора се разминат с очакваните.

Луксозните стоки стават по-търсени от масовите

Задълбочава се разликата между двата полюса на потреблението в САЩ

Любопитна тенденция се разкрива от данните за потреблението в САЩ. Въпреки трудностите, които магазините за масови и евтини продукти продължават да изпитват, фирмите, предлагащи луксозни стоки, се радват на нарастващ интерес от страна на клиентите.

Полюси

От няколко месеца насам отчетите на компаниите показват все по-задълбочаваща се разлика между двата полюса при личното потребление, съобщава Financial Times. От една страна, магазините за висок клас стоки като Tiffany и Neiman Marcus отчетат все по-голямо потребителско доверие и желание за покупки. В другия край на скалата, където се намират масовите вериги като Walmart, потреблението е слабо заради икономическата несигурност.

Скромно увеличение

През второто тримесечие на

2010 г. личното потребление в САЩ, което за търговското министерство е основен елемент от статистиката за потреблението изобщо, е нараснало с 2% на годишна база в сравнение с 1.9% за предходния период. Аналогичен ръст беше отбелязан за последните три месеца на 2009 г. Скромното увеличение обаче далеч не може да се сравнява с данните за потреблението, отчетени след предишни периоди на рецесия. През четвъртото тримесечие на 1982 г. например, когато икономическият ръст беше едва 0.2%, потреблението скочи с цели 7.5%.

Да спестяват пари

Търговията на дребно традиционно е ключова за икономическото възстановяване, но този път нещата не стоят така, смятат икономисти. Според тях хората търсят начини да спестяват пари. Това се отразява на веригите за

► Веригата магазини за луксозни бижута Tiffany се радва на все по-голямо потребителско доверие, особено във високата ценови сегмент

СНИМКИ BLOOMBERG

масови стоки, които в началото успяха да компенсират негативите на рецесията с отстъпки за клиентите.

Ускорение

В същото време компаниите за луксозни стоки, които пострадаха по-сериозно в началото на рецесията, в

момента се възстановяват по-бързо. В края на миналата седмица световноизвестната верига за бижута Tiffany отчете 9% ръст на продажбите за второто тримесечие на 2010 г. спрямо същия период на миналата година. За разлика от нея веригата за масови украсе-

ния Zale отбеляза по-слаби продажби, отколкото преди година.

Универсални магазини

Приходите на универсалните магазини за луксозни стоки Neiman Marcus нараснаха със 7.6% за периода май - юли. В същото време про-

дажбите на веригата Walmart се свиха през второто тримесечие в сравнение със същия период на 2009 г. От компанията коментират, че потребителите продължават да внимават за разходите си и избягват покупки особено на стоки, които не са от първа необходимост.

Най-продавани са най-скъпите бижута на веригата Tiffany

Потребителите от средната класа са ограничили покупките на стоки до 500 USD

Веригата за луксозни стоки Tiffany отчете по-висока от очакваната чиста печалба за второто тримесечие на финансовата година, което приключи в края на юли. Засиленото търсене от страна на туристите в Европа и Китай увеличи финансовия резултат с цели 19%.

Компанията, която разполага с 223 магазина и бутика към края на юли, отчете чиста печалба в размер на 67.7 млн. USD за второто финансово тримесечие в сравнение с 56.8 млн. USD година по-рано. Продажбите за периода са скочили с 9% и са достигнали 668.8 млн. USD.

Скъпото се търси

Развивката на продажбите обаче показва интересна насока. Потребителите от средната класа, които обичат да купуват луксозни

стоки, са били по-предпазливи в пазаруването заради влошената икономическа обстановка и продажбите на продукти с цена под 500 USD в САЩ са намалели. В същото време пък най-скъпите бижута - с цени над 50 хил. USD, са се радвали на умерен ръст на продажбите.

Предпазлив оптимизъм

Като цяло за годината компанията е оптимист, което се вижда от повишената прогноза за финансовите резултати. Причина за по-високите очаквания са силните резултати за второто тримесечие, както и засилващият се ръст на продажбите в света в началото на третото финансово тримесечие. Увеличението на маркетинговите разходи обаче ще се отрази на нарастването на печалбата през текущия период, смятат от Tiffany. „Очакваме втората половина на годината с предпазлив оптимизъм“, каза главният изпълнителен директор Майкъл Ковалски.

► Главният изпълнителен директор на Tiffany Майкъл Ковалски очаква второто полугодие с предпазлив оптимизъм

Продажбите на Hugo Boss ще продължават да растат

Китай е най-бързо растящият пазар за луксозния производител

Германският производител на мъжка и дамска конфекция в ниския луксозен сегмент Hugo Boss AG прогнозира 8% ръст на продажбите през второто полугодие. За сравнение - приходите от продажбите през първите шест месеца на 2010 г. са спаднали с 2% на годишна база от 787.6 млн. EUR до 769 млн. EUR, показва официалният отчет на компанията. Прогнозата продължава тенденцията на възстановяване на търсенето на луксозни стоки. През второто тримесечие Hugo Boss отчете ръст от 6.9% след спада от 8.2% през първите три месеца на годината.

Онлайн продажби

Въпреки че очакванията на гиганта са за нарастване на пазара на луксозни стоки през 2010 г. едва с 1%, компанията вече наблюдава повишен интерес от потреби-

телите в САЩ при мъжката и дамската конфекция. Отчетени са и добри нива на заявките за колекцията за 2011. През втората половина на т.г. Hugo Boss добави САЩ към все по-приоритетния сегмент на онлайн продажбите, включващ също Германия, Холандия, Франция и Великобритания. Интернет приходите за първото полугодие са скочили четири пъти от 2 млн. EUR м.г. до 8 млн. EUR т.г., като очакванията са за достигане на ниво от 10 млн. EUR до края на 2010 г. и 60 млн. EUR през 2013 г.

Двигател

Най-динамично разрастващият се пазар обаче остава Азия, и в частност Китай, където т.г. компанията установи съвместно дружество с местната верига за търговия на дребно Rainbow Group. За първите 6 месеца на 2010 г. продажбите са скочили с 54% до 40 млн. EUR. В резултат гигантът планира да отвори 20 нови магазина в страната от общо 50 за цялата година.

Поредна псевдореформа на общинските финанси

Орязаните субсидии на общините няма как да се заменят с частично преотстъпен подоходен данък

Преотстъпването на част от подоходния данък в полза на общините беше включено в пред- и следизборните обещания на партия ГЕРБ. Ще стане ли обаче то реалност и ще спечелят ли от това общините - ще стане ясно през декември, когато парламентът приеме бюджета за 2010 и съпътстващите го данъчни закони. В кулоарите на Народното събрание вече се носи слухът, че е възможно част от подоходния данък за физическите лица да се преотстъпи на общините още от 2011 г. Понеже всяко решение на ГЕРБ е предпоследно и дори ако излезе в Държавен вестник, не е сигурно дали ще започне да се прилага. На практика не е искано мнението по въпроса на всичките 264 кметове у нас (авторът е установил това от разговор с няколко от тях), а само на ръководството на Националното сдружение на общините в Република България.

Отсега е ясно, че за някои от общините, които имат слабо или никакво икономическо развитие, т. е. поне няколко работещи предприятия, вредите ще са по-големи.

Малките големи губещи

В повечето от малките градчета и села има само възрастни хора, които получават пенсии, а не плащат никакви подоходни данъци, и няколко десетки заети по-млади

специалисти (повечето от тях преобладават по-големия град), които работят в общинските и държавните служби. Над 95% от техните общински бюджети се формират от субсидии от републиканския бюджет.

Миграцията към големите

По-големите общини ще спечелят от промяната, тъй като те се „захранват“ с млади хора в трудоспособна възраст от по-малките общини. Това става и поради наличието в тях на висши учебни заведения и специализирани средни езикови гимназии и техникуми, в които младите хора отиват да учат и много рядко се връщат обратно. Общинската администрация на малката община обаче е изразходвала доста средства: за детски ясли и градина, за училище и своеобразно „капитализираният“ в малката община млад човек, често образован и възпитан, отива в големия град и не се връща. Така се преразпределят косвено финансови ресурси от малките към големите градове. Родителите дълго време подпомагат децата си в големите градове и така също се преразпределят косвено средства в тази посока. Централизацията на администрацията и централизираните обществени поръчки разпределят основната част от държавните разходи в големите градове.

В България броят на общините е 264 и няма като в други федерални държави (Германия, Австрия, Белгия и т.н.) провинциални правителства със значителна степен на местно самоуправление. Странно защо идеята

се представя, че е по „настояване“ на Националното сдружение на общините в Република България. Още по-странно е защо се нарича, от една страна, местен данък общ доход, а от друга, ще е част от данъка върху доходите на физическите лица, който ще остава в общинските бюджети.

Непознаване на местните данъци

Очевидно е непознаването на местните данъци у нас и това, че те са само имуществени. Предлага се също в бъдеще общинските съвети сами да определят размера на подоходния данък, но Националната агенция за приходите (НАП) да продължи да го събира и после да им превежда сумите. По този начин в сравнително малка страна като България ще има диференциация на ставките на подоходния данък и в София е възможно да се плащат по-ниски подоходни данъци от тези в общините Ружинци или Бойница, Видинско, или Трекляно и Невестино, Кюстендилско. Току-виж след известно време и тези няколко десетки общински служители, учители и лекари, работещи понастоящем там, напуснат заради по-ниските данъци в по-големите общини. Тогава остава открит въпросът кой ще лекува бабите и дядовците от малките градчета и от селата и ще бъдат ли принудени за едно удостоверение да пътуват от 30 до 50 км до големия град. Известно е колко са пенсияте им, които финансовият министър вече бодро обеща да „замрази“ поне до 2012 г. заради икономии.

Йосиф Аврамов

СНИМКА: БОБИ ТОШЕВ

Промени Нужна е нова прозрачна методика

► Ето защо е необходимо да се изработи нова прозрачна методика, обвързана с промени на редица

закони, за финансиране на общините у нас.

► Крайно належащ е и дълго отлаганият въпрос за редуция на част от общините до 10 000 жители, както и икономически слабо развитите общини.

► Належащо е и въвеждане на второ (избираемо

пряко от българските граждани) ниво на местно самоуправление с избираеми съветници и регионални управители, което е най-добре да стане за 6-те района за планиране, а не в 28-те сегашни области, тъй като някои от тях вече са силно обезлюдени.

Приходите от подоходен данък са крайно недостатъчни

Освен допълнителна бъркотия в общинските финанси ще възникнат и спорове между отделните общини за данъка на всеки зает в тях

Идеята за преразпределяне и на подоходния данък е лишена от логика, тъй като той ще е крайно недостатъчен за издръжката на общинските структури, за съфинансиране на европроекти и за благоустройство на населените места. Предоставянето на републиканска субсидия, въпреки незначителните нови данъчни приходи, пък е неизбежно. Просто тя ще бъде по-малко с няколко хиляди лева в най-малките, а

в средно големите - с няколко десетки хиляди лева за сметка на 20-30% от подоходния данък, предоставян на общината. По този начин освен допълнителна бъркотия в общинските финанси неминуемо ще възникнат и спорове между отделните общини за данъка на всеки зает в тях - друго нищо „розово“ не се очертава.

Без потенциал за нови работни места

Абсурдно е твърдението на председателя на Комисията по местно самоуправление и местна администрация при НС и бивш син кмет на Разлог Любен Татарски, че с преотстъпването на подоходния данък ще се стимулират кметовете да разкриват повече нови работни места. Про-

ектът „От социални помощи към заетост“ на бившия вицепремиер Лидия Шулева за наемане на безработни за общински дейности (най-вече метачи и градинари) отдавна безрезултатно приключи и средства за него напоследък не се отпускат. Малка част от наетите по тази компрометирана програма впоследствие се хванаха на някаква постоянна работа поради липса на елементарни трудови навици. Публично-частното партньорство (ПЧП) в общините, което е потенциал за разкриване на работни места, е почти замряло в последните 2 години поради недостиг на средства в общинските бюджети за съфинансиране на проекти по ПЧП с частния сектор

и липса на законова база в тази насока.

Съкращения на кадри

Свободни щатове в общинската администрация и в общинските здравни, културни и образователни заведения не само че няма, а поради отнетите около 100 млн. лв. от общинските бюджети с актуализацията на бюджета за 2010 през юли т.г. ще се наложи да се съкращава и квалифициран персонал от тях. Останалите общински служители, които се трудят за мизерни възнаграждения в изброените структури, вече започнаха да излизат в неплатен отпуск по няколко дни месечно, което е налице дори в големи общини като Хасково и т.н. Все пак е възможно с предизборни цели

(местните избори са след година) да има единични случаи някои кметове (читателят да се досети от коя партия ще бъдат) да проявят активност и уж благодарение на тази псевдофискална марка да разкрият няколко десетки нови работни места, а лентата на общинското предприятие тържествено да бъде прерязана от „най-често давания човек по телевизията у нас“.

Смяна на посоката

„Винаги съм смятал, че е грешка 50% от ДОД да остава в общините“. Това са думи, казани от Бойко Борисов като кмет на София, но сега вече е премиер и започва да мисли иначе. В България само 22 общини превеждат на бюджета

вноска от своите приходи, а не взимат субсидия като останалите 242 общини. Ако те и най-вече столицата получат 50% от подоходния данък, е налице опасността София да се изравни по население с Атина, която е петмилионен град.

Сходен е примерът и с Будапеща, където живеят 1/3 от унгарците. По този начин повечето българи ще заживеят в столицата, която ще е все по-пренаселена, а останалите общини - все по-слабо населени и икономически изостанали. Редица икономисти поради тази причина смятат за грешка известен процент от данъка на физическите лица да остават в общините по местоживее на работещия.

Йосиф Аврамов

Циментовата индустрия клони към 50% спад

Изграждането на магистрала „Люлин“ и няколко лота от „Тракия“ не може да спаси бранша

Кризата, довела до тотален спад в строителството, събори и плочката с надпис „производство на цимент“. Това стана още през миналата година. Все още обаче няма сила, която да изправи индустрията и да я направи така силна, както беше през 2008 г. Точно обратното, спадът в производството на цимент продължава още по-силно, отколкото през миналата година.

Играчите

На пазара на производство на цимент в България има три играча. „Девня цимент“ АД е най-големият завод. Девненският завод и „Вулкан“ АД са част от Italcementi Group („Италчементи груп“). Вторият играч е „Златна Панега цимент“ АД, собственост на гръцката компания Titan Cement. Третият производител е „Холсим България“ АД със заводи в с. Бели извор и Плевен, част от швейцарската група Holcim.

Спад в производството

Различните производители отчитат срив с от 20 до 48% през първото полугодие спрямо същия период на 2009 г. Първата причина за спада в производството е кризата, която доведе до спад в строителството - и сградно, и инфраструктурно.

Стартиралото строителство на няколко лота от магистрала „Тракия“ и строежът на „Люлин“ не може да спасят бранша. Количествата цимент, които са нужни за тях, не са толкова големи, че да спрат спада в производството и респективно да увеличат продажбите. Освен това строителството на много пътни отсечки по различни програми беше отложено за по-добри времена.

Сградното строителство ще се съвземе много бавно. Причините - пренаситен пазар с бизнес центрове и молове, които стоят празни, предлагат месеци без плащане на наем и какво ли още не. Жилищният пазар също е пренаситен и според инвеститори бъдещето е в строителството на малки сгради с разгъната застроена площ до 5000 кв. м, а нужните количества цимент не може да се сравняват с тези за един затворен комплекс например.

Експортът - невинаги възможен

Вариантите за износ не се оказват подходящи за всички играчи у нас. Разходите по него ще са такива, че за да бъде българският цимент кон-

▶ В „Девня цимент“ ще се инвестират няколко стотин милиона лева за производство на цимент по сух способ

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

курентен на чуждите пазари, продажната му цена трябва да е такава, че не позволява покриване на всички разходи по производството му.

Втори удар

След кризата, която засегна най-тежко строителството, удар върху българските производители нанесе и вносът на турски цимент, който се увеличава от края на 2008 до края на първото полугодие на 2009 г. Внесените количества за този период са приблизително същите, колкото през първите 6 месеца на 2010 г. За капак турският цимент беше значително по-евтин от българския, като това наложи поевтиняване и на родната продукция. Според различни представители на бранша българският цимент е поевтинял с 25 до 35% през миналата и тази година. Въпреки негативното влияние на кризата и на вноса българските производители все още не са изправени пред фалит. Ще бъде закрит един малък завод - в Плевен, но компаниите не са се отказали от планираните си инвестиции и от надеждите спадът в продажбите да спре. Кога - все още не се наема да прогнозира.

Красимира Янева

Намалихме разходите с нови енергоизточници

Производството ни намалява с 15-20% в сравнение с 2009 г. През тази година работи само една от двете ни пещи, т.е. работим с 50% мощност. Ако започне строителството на магистрала и има мека зима, количеството продаден цимент ще се запази както през миналата година. Финансовите резултати на дружеството ще са същите като през миналата година.

Очаквам да запазим миналогодишните си приходи от 19 млн. EUR. През 2008 г. обаче бяха 54 млн. EUR. Заради свитото производство и продажби сме се постарали да намалим разходите. Използваме нови енергоизточници, намалихме разходите за персонала и направихме малко съкращения, като сме обезщетили хората, както правим по принцип.

Хубавото е, че въпреки свитото производство

Александър Чакмаков,
изпълнителен директор на
„Златна Панега цимент“ АД

Очаквам да запазим миналогодишните си приходи от 19 млн. EUR

продължаваме капиталовите инвестиции. През миналата и през тази година сме вложили 12 млн. EUR. Имаме втора нова вертикална циментова мелница, нови инсталации за добавки, нова инфраструктура. От 2004 г. досега сме инвестирали около 80 млн. EUR. Вярваме, че държавата ще подобри условията за бизнес у нас.

Още 400 млн. лв. ще инвестират в Девня

В следващите месеци ще започнем да инвестираме в строителство на нови мощности, с които да се произвежда цимент по сух способ, който досега не се използва в страната. Консорциум начело с австрийската строителната компания „Щрабаг“ ще модернизира мощностите на „Девня цимент“. Цялостната инвестиция е на стойност 400 млн. лв., а общо с вложенията на „Италчементи“, направени в „Девня цимент“ и в завода „Вулкан“, ще достигнат 1 млрд. лв. Спрямо 2008 г. производството в заводите ни е намалало почти наполовина. През тази година и в двата завода работи по една пещ, като не сме спирали напълно работа за разлика от миналата година. Трябва да отбележа, че въпреки намаленото производство не сме съкращавали хора. В заводите ни имаме около 450 висококвалифицирани служители и държим да ги запазим при нас. Само

Валентина Грозанова,
изпълнителен директор
в „Девня цимент“

7 наши инженери ще работят 1.5 г. в завод на „Италчементи“ в Египет

около 20-30 души са се пенсионирали. 7 наши инженери ще работят година и половина в завод на „Италчементи“ в Египет. Така, от една страна, ще помагат на колегите ни там, а от друга, ще донесат допълнителна стойност за компанията ни.

Въпреки кризата не сме спрели да изнасяме продукцията си. Сега продаваме цимент в Румъния.

Решение

КЗК: Няма картел в индустрията

Няма картелно споразумение между членовете на Българската асоциация на циментовата индустрия, реши Комисията за защита на конкуренцията на 8 юли. Решението беше обнарод-

вано на 27 юли. Повече от година продължи разследването на КЗК за наличие на забранено споразумение между „Девня цимент“ АД, „Златна Панега цимент“ АД и „Холсим България“ АД, притежаващо циментови заводи в с. Бели Извор и в Плевен. В хода на проверката е установено, че няма

убедителни доказателства, че данни за тези предприятия са достъпни за конкурентите им, и няма координирано пазарно поведение, т. е. картелно споразумение. Това беше третата проверка за картел в последните 10 години. При нея КЗК е проучила пазара на цимент от 2004 до края на 2009 г.

Число

3

► проверки за картелно споразумение на пазара е имало през последните 10 години

Интервю Тодор Костов, директор на „Холсим България“ АД и председател на УС на асоциацията на циментовата индустрия

До края на 2011 г. ще закрием завода в Плевен

Турският цимент е с 5-6% по-евтин, но цената е дъмпингова и не покрива направените разходи

► **Господин Костов, през тази година продължава ли спадът в производството на цимент в „Холсим България“ и с колко процента?**

- Спадът продължава, като производството е спаднало с 48% за първите 6 месеца спрямо същия период на 2009 г. Ако през миналата година сме произвели 412 хил. тона, през тази са 212 хил. тона. Това се дължи на спада в строителството, но и на растящия пазарен дял на вноса от Турция. Все още нямаме данни от НСИ за вноса през първото полугодие, но ако през юни е колкото през май, почти няма спад. Вносът за шестте месеца от началото на годината спрямо същия период на миналата година не се е променил, докато пазарът на производители-те се е сринал с 43-44%.

► **Колко хиляди тона цимент се внасят месечно от Турция?**

- Има разлика, защото в строителството голяма роля има сезонността. През април и май беше около 50 хил. тона месечно, а това количество е доста голямо.

► **С колко процента турският цимент е по-евтин от българския?**

- Разликата вече не е голяма. Предполагам, че е около 5-6%. При всички положения цената, на която те изнасят, не покрива производствените им разходи. Те правят дъмпинг. Турците предпочитат да си продадат цимента и да покриват разходите преди амортизация. Това не може да продължи безкрай. Ситуацията в Турция е такава, че те ще излязат от кризата доста по-бързо от нас, а може вече и да са излезли. В последните 2 години имаше свръхпроизводство на цимент в Турция. Там има 20 млн. тона произведен цимент, за който се търси пазар. Годишно тук се продават около 500 хил. тона турски цимент. Ние далеч не сме най-големият им външен пазар, но може би сме на 10-12-о място.

► **Как ще се отрази спадът на производството върху приходите на „Холсим България“ АД?**

- Освен спад в производството имаме и намаление на цените с около 25% спрямо миналата година. От върха на продажбите ни през 2008 г. цените са се сринали с повече от 1/3. Приходите ни за първото полугодие на тази година са 28 млн. лв., а за същия период на 2009 г. бяха 68 млн. лв.

► **Имате ли надежди, че ще се увеличи производството, предвид факта, че стартира строителството на няколко лота от магистрала „Тракия“?**

- За строителство на равен терен, какъвто е този за магистралата, няма да се използват много големи количества цимент. Освен това строените лотове са твърде далече от нас и се съмнявам, че ще бъдем избрани като доставчици.

► **Доставяте ли цимент за строителството на метрото?**

- Да. То е един от малкото обекти, който, общо взето, е дядовата ръкавичка. Ние даваме цимент за него на бетоновите възли и нямаме преки търговски отношения със строителите. Мисля, че метрото в София се строи с цимент от трите фирми, които произвеждат този продукт в България.

► **Доставяте ли цимент за строителството на магистрала „Люлин“?**

- Да, през бетоновите възли, които използват строителите. Но съвсем естествено се използва и турски цимент за магистрала „Люлин“ предвид факта, че я строи турската компания „Мапа Дженгиз“.

► **През миналата година циментовите заводи в България на трите производителя периодично гасиха пещите. През тази имало ли е месеци, в които пещите в двата ви завода да не работят?**

- Плевенският ни завод е твърде малък, за да може да оживее. Ще го закрием до края на следващата година. Там намаляваме персонала и сега са около 75-80 души. През 2008 г. пряко заетите бяха със стотина повече. Плевенският ни завод до голяма степен работи като циментова мелница и се занимава с експедиция. В завода ни в с. Бели Извор през януари и февруари пещите не работеха, после около 40 дни работихме, след което отново спряхме.

Визитка Кой е Тодор Костов

► Тодор Костов е изпънителен директор на „Холсим България“ от януари 1998 г. Карриерата му започва през 1987 г. в кантора „Цимент“ на външно-търговското предприятие „Стройимпекс“.

► През 1991 г. основава собствено дружество - „Стройцем“ ООД.

► Покрай приватизацията на циментовата индустрия неговото дружество консултира швейцарския концерн „Холгербанк“ - вече „Холсим“, който купува циментовия завод в Бели Извор през 1997 г.

► Тодор Костов е поканен да оглави дейността на концерн в България. Костов е завършил УНСС - София, специалност „Организация и управление на промишлеността“, профил Химия и металургия.

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

” Приходите ни за първото полугодие на тази година са 28 млн. лв., а за същия период на 2009 г. бяха 68 млн. лв.

През май и юни работихме, а от 20 юли до 15 август работниците ни са в отпуск. В периодите, в които не произвеждаме цимент, работниците и служителите не са излизали в неплатен отпуск, защото в един циментов завод винаги има какво да се работи. Правят се ремонти, експедицията продължава. Циментовото производство не може да спре напълно.

Изграждали сме специалисти си с години. Над 130 от около 300-те ни служители в с. Бели Извор имат сертификати, че владеят английски език. Не можем да си позволим да ги загубим, дори в период на

криза. Работещите в Бели Извор са намалели с 10-15 души. Някои от тях са се пенсионирали. Текущото почти няма. Дори и при съкращение ние ги обезщетяваме с 12-14 месечни работни заплати.

► **Какви инвестиции сте направили досега?**

- Инвестирали сме най-малко 150 млн. лв. В последните 4 години инвестициите не са падали под 25 млн. лв. на година.

► **„Холсим“ АД изнася ли цимент и къде?**

- Не. Цимент трябва да се изнася основно по море, а ние сме далече от него. За да изнасяме, трябва да го правим по начина, по който и турците - с дъмпингова цена. Тя обаче няма да покрие дори производствените ни разходи. Това за нас е икономически неизгодно.

► **Какви енергоизточници**

използвате при производството?

- Газ се използва много малко. Той е само за запалване. Основните източници са въглища и петролен кокс. Ние използваме доста висок процент алтернативни горива - от автомобилни гуми, месокостно брашно от екарисажите, слънчогледови семки и т.н. С тях се намаляват разходите за производство, но трябва да се има предвид, че за да може те да се използват, трябва да са направени инвестиции. Свили сме си разходите през тази година, но заради отлагане на покупки. Иначе въглищата не са поевтинели, а електроенергията за индустрията се увеличи реално със 7-8% от 1 юли. Не виждам нито един компонент да е поевтинял.

► **Кога очаквате спадът в производството и продажбите в тази индустрия да спре?**

- Това е възможно около

12 месеца след спиране на спада в Испания. Икономиката ни и консумацията на цимент у нас повтарят испанския модел. Трудно е да се каже как ще се развива

” Вносът от Турция за шестте месеца от началото на годината спрямо същия период на миналата година не се е променил, докато пазарът на производителите се е сринал с 43-44%

пазарът през следващата година. Надяваме се спадът в консумацията на цимент в България да спре. Това ще зависи и от случващото се в Турция, и от развитието на икономиката на страната ни.

Красимира Янева

МЕДИЕН БИЗНЕС

Автор:
Елена Петкова
elena.petkova@pari.bg
tel. 4395-857

Реклама:
Мария Секулова
msekulova@pari.bg
tel. 4395-872

Мнение

„Момчетата от „Медисън авеню“ поддържа амбицията ми за работа

Сериалът „Момчетата от „Медисън авеню“ поддържа амбицията ми за работа. Най-големият плюс на този

филм е начинът, по който се преплита политическата тематика с корпоративните афери и личния живот на героите. Филмът пресъздава по завладяващ начин корпоративна Америка през 60-те г. на XX век, когато бизнесът се възстановява след Втората световна война. Призракът ѝ се прокрадва

от всяка реплика и действие на главните герои. Те са мениджъри на една от най-големите рекламни агенции в САЩ. В тази компания се преплитат съдбите на големите босове, които работят за хиляди долари на седмица, и на младите служители, които се трудят само за 20 USD на седмица.

Асен Гризоров, продуцент на „Здравей, България“ по Нова тв

Ал Пачино грабна „Еми“ за най-добър актьор в минисериал

Сериалът „Пасифик“ спечели 8 награди

Ал Пачино си тръгна с 250 USD под ръка след церемонията по раздаването на 62-те годишни телевизионни награди „Еми“. Не, той не е свил нечи джобни. Толкова струва изработката на една статуетка от престижните отличия, а Пачино грабна приза в категорията „Най-добър актьор“ за участието си в минисериала „Не познаваш Джак“ на HBO. Той измъкна статуетката, изработена от злато, сребро, никел и мед, под носа на Джеф Бриджис и Майкъл Шийн. Екипът на филма пък събра общо 500 USD, тъй като спечели две статуетки от награждаването. „Не познаваш Джак“ беше отличен и за най-добър сценарий на минисериал.

Пръв сред първите
Друга продукция на HBO обаче грабна най-престижната награда в категорията на минисериалите - „Най-добра продукция“ - „Пасифик“. Негови изпълнителни продуценти са Том Ханкс и Стивън Спилбърг. Кървавата историческа драма връща зрителите назад във времето, за да покаже страшните последици от битката при Пърл Харбър. В центъра на сюжета е борбата за оцеляване на трима доброволци в американската пехота. Сериалът, за който са похарчени над 200 млн. USD, грабна 8 статуетки „Еми“. Така той зае първо място в класацията на призьорите. След него се наредиха „Темпъл Грандин“, който получи 7 отличия, включително за най-добър телевизионен филм. Победител в категорията за най-добра комедия е „Съвременно семейство“.

Сериалът откъсна общо 6 награди, сред които и за най-добър комедийен сценарий. „Веселие“ и „Момчетата от „Медисън авеню“ спечелиха по 4 награди.

„Пасифик“ е първенец и по номинации - участва в 24 категории. След него са „Веселие“ с 19 номинации и „Момчетата от „Медисън авеню“ със 17.

Ретро мога

„Момчетата от „Медисън

72

▶ статуетки „Еми“ бяха раздадени на тазгодишната церемония

авеню“ се превърна в абсолютен хит и сред българските зрители. За трета поредна година той грабна престижната награда за най-добра драма. Сред колекцията си от статуетки филмът има и 4 Златни глобуса. Според критиците в Холивуд най-силният коз на сериала е автентичното предаване на историческата епоха.

Сериалът разказва за живота и оплетените връзки на служителите в рекламна агенция през 60-те години на миналия век.

Персонални призове

Най-добра драматична актриса стана сладката Клеър Дейнс, позната на повечето зрители от „Ромео и Жулиета“. Тя спечели симпатиите на критиката с брилянтното си превъплъщение в жената, болна от аутизъм, на име Грандин от сериала „Темпъл Грандин“. Сюжетът на филма е създаден по действителен случай и разказва историята на Грандин, която въпреки недъга си се превръща в известен учен, посветил живота и кариерата си на опазването на животните и природата. „Еми“ за най-добър драматичен актьор взе Брайън Кранстън за ролята си в сериала „Опасно лош“.

Приза за най-добър комедийен актьор грабна Джим Парсънс за участието си в сериала „Теория за големия взрив“. За най-добра комедийна актриса пък беше отличена Иди Фалко за превъплъщението в сестра Джакки от едноименния сериал.

Така на тазгодишните „Еми“-та бяха раздадени общо 72 статуетки, или изразено в пари, това се равнява едва на 18 000 USD.

Победителите в ключовите категории на годишните телевизионни награди „Еми“

Най-добра комедия	Съвременно семейство (Modern Family)
Най-добър актьор в комедийен сериал	Джим Парсънс, „Теория за големия взрив“ (Big Bang Theory)
Най-добра актриса в комедийен сериал	Иди Фалко, „Сестра Джакки“ (Nurse Jackie)
Най-добър режисьор на комедия	Райан Мърфи, „Веселие“ (Glee)
Най-добра драма	Момчетата от „Медисън авеню“, (Mad Men)
Най-добър актьор в драматичен сериал	Брайън Кранстън, „Опасно лош“ (Breaking Bad)
Най-добра актриса в драматичен сериал	Кира Седжуик, „Разобличаване“ (The Closer)
Най-добър режисьор на драма	Стийв Шил, „Декстър“ (Dexter)
Най-добър минисериал	„Пасифик“, The Pacific
Най-добър актьор в минисериал	Ал Пачино, „Не познаваш Джак“, (You Don't Know Jack)
Най-добра актриса в комедийен сериал	Клеър Дейнс, „Темпъл Грандин“, Temple Grandin
Най-добър режисьор на минисериал	Мик Джаксън, „Темпъл Грандин“, Temple Grandin
Най-добър телевизионен филм	Темпъл Грандин“, Temple Grandin

Социалните мрежи стават все по-важи за онлайн медиите

Над 3% от трафика към водещите американски сайтове идва от Facebook

Социални мрежи или социални медии. Определението е въпрос на избор, но каквото и да изберете, безспорен факт е, че социалните мрежи внесоха драстична промяна в начина, по който се разпространява информацията. Те са следващата стъпка в еволюцията на медиите, защото за разлика от всеки вестник или сайт при тях потребителят сам избира какво да чете, без да му се налага редакторска намеса. Или по-точно намесата е не на един, а на няколко (може дори стотици или хиляди) редактори, каквито са приятелите му във Facebook и Twitter.

Ефектът

Огромна част от съдържанието, което минава през социалните мрежи, всъщност представлява линкове към определени материали на най-различни теми. И така само за миналата година трафикът от Facebook към големите американски мрежи се е увеличил тройно, показват данните на анализаторите от Hitwise. Според резултатите от тяхно проучване Facebook е четвъртият по големина източник на трафик към новинарските портали на Google, Yahoo!

и MSN, а над 3.5% от посещенията на различни американски медии идват именно от линкове в социалната мрежа. Огромният интерес се дължи най-вече на големия брой потребители, които разчитат на социалните мрежи да си набавят информация. Само във Facebook те са над 500 млн. души, голяма част от които четат, споделят, популяризират и коментират новини.

Подобно е и положението в България, където Facebook и Twitter се използват активно от водещите новинарски портали. Там те имат достатъчно голямо поле за изява, като според последни данни около 1.5 млн. българи имат регистрация във Facebook. За Twitter точна статистика засега няма.

Навлязохме в социалните мрежи преди 5-6 месеца, коментира за в. „Пари“ Калин Карабойчев, създател на kaldata.com. Сайтът е един от най-популярните портали за IT новини у нас, като според Gemius има над 326 хил. уникални посещения на месец. Поне 100 души на ден се присъединяват към фен страницата ни във Facebook, а по някои от материалите ни в сайта има по над 1000 препоръки в социалната мрежа, казва Карабойчев. Подобно е положението и при Profit.bg, където около 15-20% от

трафика се дължи именно на Facebook, коментират от сайта.

Трафикът на сайтовете ни, генериран от социални мрежи, расте всеки месец, коментират от „Икономедия“, издател на вестниците „Дневник“ и „Капитал“. Около 5% от посещаемостта на Capital.bg се дължи на Facebook, а при Dnevnik.bg цифрата е 4%. Това нарежда социалната мрежа в Топ 5 на най-големите генератори на трафик за сайта на седмичника и в Топ 10 при ежедневния вестник. Социалната мрежа е шестият по големина източник на трафик и за pari.bg, откъдето идват около 2% от посещенията на сайта.

Вогачи

Освен катализатор на съдържание обаче Facebook и Twitter създадоха ново поколение „играчи“ на уебпазара - т. нар. водачи или куратори. Това са хора, които по един или друг начин са признати капацитети в определена област и се ползват с доверието на приятелите или последователите си. Идеята е, че те непрекъснато споделят информация по темата, в която са считани за „светила“ - линкове към медии, доклади, статистики и т.н. Така те успяват да „преведат“ последователите си в купищата информация, която така или иначе ги залива

► Facebook на Марк Цукърбърг се превръща във все по-мощен генератор на трафик за водещите медии

СНИМКИ BLOOMBERG

в интернет. С други думи, отсяват най-интересното и го предоставят на читателите си, превръщайки се в един вид редактори. С разликата, че куратори

има много, което означава много повече гледни точки за читателя.

Така социалните мрежи постепенно започват да играят все по-голяма роля

в живота на всяка медия. Най-вече защото потребителите им стават все по-активни и все повече. А и тенденцията е възходяща.

Христо Ласков

Услугите продължават да се увеличават

Информацията, споделяна през мрежите, се увеличава значително

Освен с кого сме приятели, къде прекарваме свободното си време и какво обичаме да правим скоро Facebook ще знае и къде точно се намираме. Познатите ни също ще имат достъп до тази информация заради въвеждането на услугата Facebook Places, която вече работи в САЩ, а скоро ще бъде пренесена и в Европа.

Благодарение на нея потребителите могат да спо-

делят точната си локация посредством GPS на телефона, който използват. А броят на хората, които могат да се възползват от тази услуга, съвсем не е малък. Според последни данни около 100 млн. души, или 20% от всички регистрирани потребители на Facebook, използват мрежата и през смартфоните.

Пускането на услугата обаче разбуни духовете заради факта, че твърде много лична информация става достъпна през социалната мрежа. Подобно е положението и с други такива услуги като Google Latitude и Four Square.

Facebook очаква до 2 млрд. USD приходи

Сайтът залага не само на реклама, продава кредити за онлайн „стоки“

Между 1.2 и 2 млрд. USD може да достигнат приходите на Facebook за 2010 г., прогнозира анализатори. Цифрата е доста по-висока от предварително очакваните 1.1 млрд. USD и е с над 2 пъти повече от приходите на сайта за миналата година. Тогава пак анализатори коментираха, че приходите на социалната мрежа за 2009 г. са между 800 и 900 млн. USD.

Източници

Основно перо във финансирането на сайта е рекламата, която той публикува под формата на текстови линкове. Паралелно с това обаче Facebook планира да разшири полето си на дейност и да намери алтернативни начини, от които да печели средства.

Сред тях е продажбата на т.нар. кредити - нещо като валута на сайта, с която потребителите могат да си

30

► процента от приходите на Facebook през 2011 г. ще идват от продажбата на кредити

купуват различни „стоки“ в множеството игри в мрежата. Плановите на търсачката са догодина този тип продажби да осигурят между 20 и 30% от приходите ѝ. Към началото на 2010 г. обаче продажбите са били едва за 30 млн. USD.

Ръст

Междувременно от социалната мрежа отчитат повече от добър ръст на приходите си от реклама. Към август ръстът на приходите при част от рекламодателите е около 10 пъти, твърди оперативният директор на Facebook Шерил Сандберг. Има компании, които тази година са предвидили 20 пъти повече средства за промоции през социалната мрежа. Засега обаче те остават в тайна.

► Приятелите ви вече ще знаят къде точно се намирате през Facebook

КАК ДА ИЗПРАТИТЕ ВАШЕТО БИЗНЕС ПРЕДЛОЖЕНИЕ НА ПРАВИЛНИЯ АДРЕС

За да е успешна вашата маркетингова стратегия, поръчай адресен списък.

www.daxy.com

ПРЕДИ ДА ПУСНЕШ ПИСМОТО!

24 СВОБОДНО ВРЕМЕ

Цитат

Иван показва специфичен усет към приключенията и страст към живота, които са вплетени в ирландското уиски Bushmills

► **Колъм Игън**, мастър гестилер на Bushmills

Конкуренция

Иванов победи брокер, сомелиер и световен рекордьор

Сомелиер, бивш брокер от Уолстрийт и световен рекордьор на барабани, производител на китари, са били сред конкурентите на победителя в конкурса Иван Иванов. Българинът е

учил маркетинг, бил е барман, последно е работил като спасител. След като спечели конкурса, Иванов ще бъде записан в световната уиски история като първия външен за дестилерията човек, който ще създаде свой собствен бленд Bushmills уиски.

Българин влезе в историята на Bushmills

Иван Иванов спечели световния конкурс на марката и получи шанса да направи собствен бленд уиски

Световноизвестната марка уиски Bushmills с над 400-годишна история даде възможност на един от почитателите си да стане част от света на Bushmills. Победителят в международния конкурс "Make it at Bushmills" ("Да успееш в Бушмилс") ще прекара един месец в най-старата уиски дестилерия в света, където ще се учи от най-важния човек в компанията - мастър дестилърът Колъм Игън, и накрая ще създаде свой собствен бленд уиски. От хилядите участници в конкурса компанията отличи българина Иван Иванов от Свищов.

Единствен българин

Иван успя да се пребори с конкуренцията, след като разбира за конкурса съвсем случайно - от реклама в социалната мрежа Facebook. Към кандидатите няма конкретни изисквания. Единственото условие е участващите да са "атрактивни личности". След като изпраща автобиографията си, Иван научава, че е избран да бъде сред 5-те български участници в конкурса. Следва гласуване във Facebook, което определя Иван да представлява страната ни на финала на Make it at Bushmills.

Конкуренция от цял свят

Финалистите са 9 души от САЩ, Северна Ирландия, Ейре, Англия, Южна Африка, Франция, Белгия и Холандия. Те прекарват 3 дни в село Бушмилс, което се намира в Северна Ирландия. Там се провежда и същинската част от конкурса - състезания и събеседване с жури. "Оценяващите бяха четирима ирландци - местна ръгби звезда, комик, популярен певец и музикант, и журналист, който пише в специализирано издание за уиски", обяснява Иван. Въпреки това най-голямо значение за финала са имали интервюто и оценката на мастър дестилъра и един от най-важните хора в компанията Колъм Игън. "Всички състезания се проведоха в района на селцето Бушмилс или в дестилерията на компанията и продължиха точно един ден - втория от престоя ни там", разказва победителят. Състезанията са разделени на спортни и интелектуални, но до последно са пазени в пълна тайна от участниците. В началото деветимата финалисти се разделят на 3 отбора от по трима души. Изпитанията са измислени така, че да проверят как финалистите ще се справят в отборните игри.

Изпитания

Първото изпитание - стрелба с лък, се е провело на старото пристанище в селцето Бушмилс, на 10 минути разстояние от дестилерията. Задачата не е била лека, още повече че представителят на Франция се е занимавал професионално с този спорт.

По време на втората игра участниците е трябвало да сглобяват бъчви. За целта организаторите им предоставили дъски и обръчи. Третият етап от физическите изпитания - скално катерене, се е провел в един от складовете на дестилерията. В него е била направена специална стена, наподобяваща скала. "Трябваше да се покатерим 10 пъти по нея, чак до върха ѝ", обяснява Иван.

При друга отборна игра състезателите е трябвало да подредят всички бутилки от семейството на Bushmills по отлежалост - от най-отлежалата до най-новата. "Имахме по 4 минути да си изградим стратегия как да ги подредим, правилата обаче позволяваха бутилките да се местят през една и не можехме да ги връщаме в обратен ред", казва българинът.

Дегустации

Последните две решаващи състезания са били индивидуални. Първото е включвало дегустация на всички видове уиски на марката. Целта е била да се познае кое уиски към коя бутилка принадлежи. Този етап се е провел в стара изба на фабриката, където дестилърът Колъм Игън е давал насоки на финалистите как да разпознаят уискито според цвета и вкуса. Последното изпитание е било свързано с барманските умения на деветимата финалисти. Тяхната задача е била да направят различни коктейли от Bushmills, като следват демонстрациите на главния барман на марката. Изискването към тях е било да повторят рецептата. На този етап журито е оценявало основно бързината, чистотата на изпълнението и точността.

Победител след събеседване

След приключване на физическите и умствените изпитания всеки от финалистите е провел индивидуално интервю с представителите в журито и с мастър дестилъра. Събеседването е било от решаващо значение за избора на победителя.

Уиски от българин

Наградата от първото издание на Make it at Bushmills е едномесечен престой в дестилерията Bushmills. По време на него Иван ще бъде асистент на мастър дестилъра Колъм Игън, който ще му разкрие тайните на уискито. Българинът ще бъде първият човек извън дестилерията, който ще има шанса да се докосне до магията на една от най-старите марки. В края на престоя си той трябва да приложи на практика всичко научено и да направи свой собствен бленд уиски... Така България ще остави следа в повече от 400-годишната история на Bushmills.

Елина Пулчева

